

Ikt. sz.: MGB-42/12-2/2025.

MGB-7/2025. sz. ülés
(MGB-38/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági Bizottságának**
2025. november 11-én, kedden, 10 óra 02 perckor
az Országház Darányi Ignác termében (földszint 4.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	<i>5</i>
<i>Dr. Nagy István agrárminiszter éves meghallgatása</i>	<i>5</i>
<i>Dr. Nagy István tájékoztatója</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>13</i>
<i>Dr. Nagy István válaszai</i>	<i>27</i>
<i>„Az állattetemek elszállítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatáról az állattartó gazdák terheinek csökkentése érdekében” címmel benyújtott H/12953. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	<i>36</i>
<i>Határozathozatal</i>	<i>37</i>
<i>Egyebek</i>	<i>37</i>
<i>Az ülés berekesztése</i>	<i>37</i>

Napirendi javaslat

1. Dr. Nagy István agrárminiszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Az állattetemek elszállítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatáról az állattartó gazdák terheinek csökkentése érdekében címmel benyújtott határozati javaslat (H/12953. szám)
(Dócs Dávid (Mi Hazánk) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz), a bizottság elnöke
Czerván György (Fidesz), a bizottság alelnöke

Pócs János (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Földi Judit (DK), a bizottság alelnöke
 Dankó Béla (Fidesz)
 Erdős Norbert (Fidesz)
 Horváth István (Fidesz)
 Jakab István (Fidesz)
 Mihálffy Béla (KDNP)
 Lócsei Lajos (Momentum)
 Bencze János (Jobbik)
 Dócs Dávid (Mi Hazánk)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Dr. Nagy István agrárminiszter

Megjelentek

Tállai András államtitkár (Agrárminisztérium)
 Hubai Imre államtitkár (Agrárminisztérium)
 Dr. Viski József államtitkár (Agrárminisztérium)
 Dr. Andréka Tamás közigazgatási államtitkár (Agrárminisztérium)
 Gyopáros Alpár kormánybiztos
 Tarpataki Tamás helyettes államtitkár (Agrárminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését, és köszöntöm természetesen Nagy István miniszter urat és az ő segítő kollégáit, akik az 1. napirendi ponthoz érkeztek. Először azonban a formális kötelezettségünknek kell hogy eleget tegyünk, mielőtt az 1. napirendi pontot megnyitnám.

A napirendtervezetet a képviselők a szokásos módon megkapták. Kérdezem, hogy kinek van kérdése, észrevétele a napirendtervezettel kapcsolatban. *(Nincs jelzés.)* Nincs ilyen. Akkor szavazunk róla. Ki az, aki elfogadja a napirendtervezetet? Kérem, kézfeltartással jelezzék! *(Szavazás.)* Egyhangú. Ezek szerint fogunk haladni.

Dr. Nagy István agrárminiszter éves meghallgatása

Az 1. napirendi pont tehát dr. Nagy István agrárminiszter éves meghallgatása. Köszöntöm miniszter urat, most már a napirendi pont megnyitásával, és a szokásunknak megfelelően a forgatókönyv szerint a miniszter urat megkérem, hogy tartsa meg tájékoztatóját. Utána a lehetőségek szerint a képviselők kérdéseket, véleményeket fűzhetnek az elhangzottakhoz, amelyekre miniszter úr válaszol. Ha újbóli kérdéskörre kerül sor, ott már nagyon rövid, korlátos idővel fogok szót adni a képviselőknek; az időkorlátot majd legyen szíves mindenki magára nézve betartani. Ha elcsúszás van, akkor a hivatalos formát fogom alkalmazni, azaz a szómegvonást - erre nem szokott sor kerülni általában, és remélem, hogy most is az eddig ismert formula szerint fogjuk tudni ezt a napirendi pontot megtartani.

Még egyszer köszönöm szépen miniszter úrnak és csapatának, hogy a rendelkezésünkre állnak és az időpontot sikerült leegyeztetni. Megadom a szót miniszter úrnak.

Dr. Nagy István tájékoztatója

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter: Köszönöm szépen. Nagy tisztelettel köszöntöm én is elnök urat és a bizottság minden tagját. Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy újra beszámolóval élhetek, hogy mi is történt a magyar mezőgazdaságban a legutóbbi találkozásunk óta.

Hadd kezdjem úgy, hogy számos kihívás éri és érte a magyar mezőgazdaságot, és erőt megfeszítve kellett dolgoznunk minden szinten - kint, a gazdák szintjén, a földeken, az állatok mellett, és természetesen nekünk, döntéshozóknak is az irányítás szintjén, hiszen olyan kihívásokkal találtuk magunkat szembe az elmúlt évben, években, amelyekre évtizedek óta vagy még sohasem volt példa. Így kellett helytállni, és arra kérem a bizottság tagjait, hogy minden egyes elhangzott mondatot ez alapján értékeljenek és mérlegeljenek, hiszen mindaz az eredmény, amit letettünk az asztalra a gazdákkal közösen, hihetetlen erőfeszítés eredménye.

Arról is beszélnem kell, és hadd kezdjem a mondandómat azzal, hogy egy rövid összefoglalást mondjak az elmúlt időszakról, hogy honnan hová jutottunk, mit értünk el, hiszen bizonyos körökben divatos lett a mezőgazdaság teljesítményét ócsárolni, lebecsülni, eredményeit elhallgatni vagy rosszabb esetben megmásítani, ezért a mai bizottsági meghallgatást néhány olyan ténnyel szeretném kezdeni, ami magától értetődő, egyértelmű, ellenőrizhető, nyilvános és cáfolhatatlan.

Ezek a számok nem azt jelentik, hogy a termelők számára piaci és klimatikus okokból nagyon kemény öt év legutóbbi eredményei mellett ne lennének nehézségeink,

de azt fontos kiemelni, hogy az elmúlt másfél évtizedben a magyar mezőgazdaság kifejezetten látványos fejlődésen ment keresztül. Többek között megújultak a gépparkok, az épületek, modern üveg- és fóliaházak, ültetvények jöttek létre, és természetesen fejlődött az agrotechnológia. Ezért a teljesség igénye nélkül néhány dolgot a közös kiindulópont érdekében muszáj leszögezni.

Az első, hogy a magyar mezőgazdaság teljesítménye uniós összehasonlításban is kiemelkedő mértékben növekedett 2010 óta. A kibocsátás 2024-ben 4142 milliárd forint volt, 2010 óta változatlan áron, ez 28 százalékos bővülést jelent, amely a hatodik legnagyobb az EU tagállamai között, mind a 27 tagországot ideszámítva. (*Bencze János megérkezik.*) Ez messze meghaladja az EU-tagországok 7 százalékos kibocsátásnövekedését. A területi termelékenység 2010 óta 53 százalékkal növekedett, amely pedig a hetedik legnagyobb és legjobb eredmény a tagországok közül, és szintén felülmúlja az Európai Unió értékeit.

A második ilyen cáfolandó kérdéskör, hogy nem álltak le a fejlesztések, részben köszönhetően az elmúlt időszak beruházási pályázatainak is. 2024-ben 669 milliárd forint értékű fejlesztés történt a mezőgazdaságban, ami változatlan áron megint csak 45 százalékkal több, mint ami 2010-ben volt.

A harmadik, hogy nem tűnt el a magyar állattenyésztés, sőt kibocsátása 2024-ben a mezőgazdaság teljes kibocsátásának 40 százalékát biztosította. Ez az uniós csatlakozás óta a legmagasabb arány. Itt is igaz az az alaptrend, hogy 2010-ig az ágazatra a leépülés volt a jellemző, összességében azóta azonban erősödik. Az állattenyésztés kibocsátása ugyanis árhatástól megtisztítva 2004 és 2010 között 14 százalékkal csökkent, viszont 2010 és 2024 között összességében 22 százalékkal növekedett.

A negyedik ilyen cáfolandó érv, amit nem lehet szó nélkül hagyni, az, hogy már nem alapanyag-exportáló ország vagyunk, hiszen a feldolgozott termékek aránya 62 százalékról 74,2 százalékra emelkedett az exportszerkezeten belül 2010 óta. Fontos kiemelni, hogy a magasan feldolgozott termékek kivitele 2010 és 2024 között minden évben növekedést mutat. A mezőgazdaság legfontosabb felvevőpiacát jelentő élelmiszeripari termelésnek a volumene pedig 2010 és 2024 között 29 százalékkal lett magasabb.

A polgári kormány törekvése minden körülmények között az építés, az agrárszektor erősítése, míg, és ezt muszáj néven nevezni, akár a TISZA Párt alelnöke - európai parlamenti képviselőként is - azt hangoztatja, hogy át kell gondolni a mezőgazdasági támogatások rendszerét, mert a magyar mezőgazdaság kizárólag alapanyagot, azaz alacsonyabb hozzáadott értéket képes termelni. Ez nemcsak ténybeli tévedés, amit a leghatározottabban vissza kell utasítani, hanem félrevezető, hamis állítás, egyben az agráriumban tevékenykedő gazdálkodók, agrárvállalkozások becsmérése is. (*Horváth István megérkezik.*) Világos, hogy ennek a TISZA Pártnak a célja nem a hazai agrárium erősítése, hanem az európai uniós érdekek kiszolgálása, amelyben a magyar mezőgazdaság bizony komoly tényező.

Ezeket az álhíreket, tévedéseket muszáj volt helyre tennem, mielőtt belefogunk abba a kérdéskörbe, hogy az elmúlt esztendőben milyen dolgokkal is kellett megküzdenünk.

Az idei esztendő különös kihívásokkal nehezítette a munkánkat, hiszen rögtön úgy kezdtük, hogy kora tavaszi fagy. A kora tavaszi fagy mértéke nem a szokásos átlagos 10, 20, 30 százalékos károkozás mérték volt, hanem bizony sokszor 50, 90 százalékos vagy teljes fagykárszenvedést is el kellett viselnünk, ami bizony nagyon komoly kihívásokkal terhelt bennünket.

Alighogy túl voltunk a kora tavaszi sokkhatáson, ötven év óta újra megjelenik hazánkban a ragadós száj- és körömfájás, hatalmas gondot, feszültséget okozva az

állattenyésztési ágazatban. Bizony, óriási erőfeszítéseket kellett tennünk azért, hogy ezt mérsékelni tudjuk, meg tudjuk fékezni és az egész kitörést Győr-Moson-Sopron megyére lokalizálni.

De nem járt egyedül maga a vírus, hiszen húsvéthoz közeledve a juhágazatban a kiskérődzők pestise okozott komoly riadalmat. Majd, amikor azt hittük, hogy már véget érnek ezek a küzdelmek, a kiskérődzők pestise, akkor kékenyelv betegség. Ha azt gondolnánk, hogy a lovak megússzák, akkor nem, mert itt volt a lóherpesz, amivel szintén meg kellett küzdeni. És természetesen már folyamatában a madárinfluenza vírusa okoz hatalmas károkat. Mindezzel meg kellett küzdeni.

És amikor túl vagyunk a járványon, akkor pedig szembesülünk azzal, hogy Európa legforróbb nyarának nézünk elébe; és erre is a megfelelő válaszokat természetesen meg kellett adni.

Ebből is látszik, hogy kell küzdenünk itthon, belföldön az éghajlatváltozással és minden egyéb, ebből következő hatással. És arról sem kell elfeledkezni, hogy közben a küzdelmünket Brüsszelben is vívni kell, hiszen a közös agrárpolitika irányai, szabályai bizony ott dőlnek el, hiszen a KAP, a közös agrárpolitika az Európai Unió legrégebbi politikája.

És ezen nehézségeket, amelyeket az előbb említettem itt belföldről, bizony nehezítik azok a világpolitikai folyamatok és azok a brüsszeli döntések, amelyek természetesen a magyar mezőgazdaságból élőköt alapvetően befolyásolják. Eleve itt van a szabadkereskedelmi egyezmények megkötése, hogy az Európai Unió és Ukrajna között létrejött szabadkereskedelmi egyezmény bizony úgy megemelte a kvótákat, olyan mértékű terménybeáramlást eredményez az Európai Unióba, ami az európai gazdálkodók piaci lehetőségeit, jövőképét erőteljesen veszélyezteti. Csak néhány adatot hadd mondjak: 35 ezer tonnával több méz jöhet az Európai Unióba, 120 ezer tonnával több csirkehús, 1,3 millió tonnával több búza, a kukorica pedig teljesen korlátlanul érkezhet az Európai Unió területére. Azt hiszem, teljesen jogos, hogy nem nézhetjük ölbe tett kézzel, a magyar kormány teljes erejét és befolyását latba vetve küzd az ellen, hogy ezt a folyamatot megállítsa. Nem véletlen, hogy egyedi döntéssel lezártuk az ukrán határt, pontosan azért, hogy ne jöhessenek a magyar piacra ezek a termékek, hiszen a közeli vasúti és közúti szállítás bizony itt nagyon nagy ártorzulásokat eredményezhet.

De aki azt gondolná, hogy ez csak a gazdák problémája, nagyon szeretném innen is, erről a helyről is elmondani, hogy ez bizony minden embert érintő kérdéskör. Mert nem arról szól az egész szabadkereskedelmi egyezmény elleni tiltakozásunk, hogy csak a gazdaérdeket kell védeni, itt a fogyasztót is védeni kell. Hiszen addig, míg az Európai Unióban a termelés a termőföldtől az asztalig ellenőrzött és kontrollált, addig bizony Ukrajnában ez a kontroll, ez az ellenőrzés teljes mértékben hiányzik. Azaz az élelmiszer-biztonság, az egészséges és biztonságos élelmiszerhez jutás van veszélyben azzal, ha korlátlanul megnyitjuk az európai uniós piacokat az ukrán mezőgazdasági termékek előtt.

És csak hadd jelezzem, hogy itt még egy újabb súlyosbító tényező is közbejöhet, ugyanis folyamatban van az Európai Uniónak a Mercosur egyezmény megkötése, amely a dél-amerikai országokkal van kapcsolatban, és ott még ezek a hatások kumulálódva, összegezve, összeadódva fognak nagy gondot és terhet jelenteni a számunkra.

Úgyhogy azt hiszem, hogy nem elég az, hogy az éghajlatváltozásból, a globális piac megváltozásából eredő küzdelmeket kell vívni, hanem gyakorlatilag minden téren és minden szinten nekünk küzdeni kell.

Ha azt veszem, hogy az aszály hogyan alakult, hadd mondjak néhány számot önöknek. A szántóföldi növénytermesztés idei terméseredményeiről elmondható, hogy

az őszi vetésű növénykultúrák teljesítettek jobban, míg a tavaszi vetésű növények fejlődését visszavetette a forró és száraz nyári időjárás.

Az idei nyári aratás sikeresnek mondható és minősíthető. A hektáronkénti hozamok átlagos szinten alakultak, a tényleges eredmények az előzetes várakozáshoz képest jobbak lettek. Az ország ellátása a nyári aratású növények esetében természetesen biztosított a '26-os termésig, és még exportra is több millió tonna kerülhet a terményeinkből.

Búzából 2025-ben 5,8 millió tonna termett, amely '24-hez viszonyítva 10 százalékkal, a 2020 és 2024 közötti évekhez viszonyítva 11 százalékkal jelent többet.

Az árpa termésmennyisége 1,7 millió tonna volt, amely az előző évit 9 százalékkal meghaladta, az előző öt év terméseredményei pedig pontosan megegyeznek.

Repcéből 417 ezer tonnát takarítottak be a gazdálkodók, mely a 2024-es értékektől 7,3 százalékkal elmarad. A gyenge idei termést egyértelműen az erősen csökkenő vetésterület okozza, mivel az egy hektáron megtermelt termés hozam pedig növekedett.

Az őszi betakarítású szántóföldi növények, így a kukorica és a napraforgó is nehezen túrték a hosszan tartó aszályos időjárást. A termés kiesés látható, jelentős területi szórásokkal alakult. Pontos képet a betakarítás végeztével tudunk adni. Az már látható, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan elsősorban a délkelet-alföldi vármegyék érintettek. Kukoricából a legutóbbi termésbecslés alapján 3,82 millió tonna termésünk várható.

Sokszor fölmerül a kérdés az aszályval kapcsolatban: mit tett a kormány? Ülbe tett kézzel nézte, hogy a gazdáknak ezt el kell szenvednie, vagy kézzelfogható eredményeket tud felmutatni? Azt kell mondom önöknek, hogy minden erőnkkel azon voltunk, hogy tudjuk mérsékelni magát az aszályt és az ebből kialakuló károkat. Nem véletlen, hogy már májusban a kormány megalakította az Aszályvédelmi Operatív Törzset. Azonnali forrásátcsoportosítást hajtott végre 4,7 milliárd forint értékben azért, hogy az összes olyan intézkedés, amely azt a célt szolgálta, hogyan tudjuk megőrizni a vizet, az be tudjon következni. Nagyon fontos és fantasztikus eredmény az 1 milliárd 50 millió köbméternyi víz megtartása. 848 kilométernyi csatornahossz lett kitakarítva és alkalmassá téve ahhoz, hogy befogadjuk a vizet. A kormány átvállalta a gazdák vízdíjait mintegy tízmilliárd forint értékben. Vis maior helyzetet hirdettünk ki az aszályos területekre az egész országra tekintettel, pontosan azért, hogy ne szenvedjenek a gazdák nagy kárt. Ezt a vis maior helyzetet a kora tavaszi fagykárt szenvedett területekre is hirdettük, pontosan azért, hogy semmilyen pluszkárunk a gazdáknak e történetből ne lehessen.

Azt kell mondanom, hogy a „Víz a tájba!” program eredményei fantasztikus hatást tudtak hozni. Csak egy összehasonlító számot hadd ismertessek önökkel: 2022 volt a történelmi aszály, az idei pedig a legforróbb nyár, tehát még a '22-est is überelte az időjárás. 2022-ben az aszálykárral érintett, bejelentett területek nagysága 1 434 254 hektár volt. Mit tett a kormány? Tudják, hogy 2025-ben, az idei esztendőben csak 556 515 hektár volt érintve aszálykárral - egyharmada. Tehát hihetetlen eredményesen végezte a munkáját az Aszályvédelmi Operatív Törzs a vízügyi szakemberekkel együtt, hiszen mindaz az erőfeszítés, amit a kormány döntéseiből következően végrehajtottak, ekkora előrehaladást ért el az aszályval szemben. Természetesen emellett rendkívül fontos volt az, hogy szemléletváltást tudjunk elérni a gazdatársadalomban: hogy mindenki felelősséggel tartozik, akár az elvetendő növénykultúrákban, akár az ottani fajtaösszetételben, akár a talajművelésben, akár az egyedi vízmegoldási kezelésben. Nem beszélve arról, hogy 176 milliárd forintos öntözésfejlesztési pályázatot hirdettünk a vidékfejlesztési oldalról, és 67 milliárd forint jött már a KAP stratégiai tervből, most

újabb 64 milliárd forintos öntözésfejlesztési pályázat ki van nyitva azért, hogy az öntözési infrastruktúra a lehető legkorszerűbb, víztakarékos és eredményes lehessen. Ennek következtében megújult a teljes öntözési infrastruktúra, a beruházásnak köszönhetően megduplázódott az eddig öntözött terület száma, és természetes úton, a víz felfogásának, megtartásának köszönhetően pedig elértük azt, hogy az aszálykár az érintett területek csak egyharmada lett, a 2022-es. Ezek azok, amik végtelenül fontosak. Ha ezt összesíteni akarnám, akkor azt kell mondanom önöknek, hogy megfordult az a trend, hogy több vizet bocsátunk ki magunkból, mint ami beérkezett. Mutatja azt, hogy felfogjuk a vizet, gazdálkodunk a vízzel, betárazzuk a vizet abból a célból, hogy akkor használjuk fel, amikor arra a leginkább szükség van.

És hogy a tavaszi fagykár mértékét tudjam önöknek bemutatni: idén 58 682 hektáron volt érintve ez a fagykár. A gyümölcsstermesztés idei évét elsősorban ez a tavaszi fagykár, valamint természetesen az aszály határozta meg. A tavaszi fagy által érintett terület csaknem kétharmadán található szőlő- és gyümölcskultúra, aminek döntő hányada az alma, a meggy, a kajszi és a szilva volt. Ennek megfelelően ezek a termésmennyiségek elmaradnak a megszokottól. Meggyből mintegy 45 ezer tonna, kajszibarackból 7,3 ezer tonna, őszibarackból 6,3 ezer tonna termett, amely minden esetben jelentősen elmarad az előző évek termésmennyiségétől. Almából mintegy 120 ezer tonna várható, ami a megszokott termésmennyiségnek a negyede.

Az állattenyésztésnek a 2025-ös teljesítményére nyilván a járványok rátették a kéznyomukat. Hadd tájékoztassam a bizottságot arról, hogy a ragadós száj- és körömfájással érintett telepek kártalanítása megtörtént. A mentesített állatok után mintegy 7,7 milliárd forint kifizetése megtörtént. A telepek újraindítása megtörtént. Fantasztikus látni a megszülető új kisborjúkat. Nagyon jó az újjászületés pillanatait átélni, hiszen az a sokk, az a megrázó érzés, ami az állatok nélküli üres telepet jelentette, hihetetlen nyomot hagyott mind a termelőkben, az ott dolgozóknak és természetesen a döntéshozókban is. Hiszen ötven év után újra először megjelent Magyarországon, és bizony olyan súlyú gazdasági károkat okozhatott volna, ha az állategészségügyi szakemberek a gazdákkal és az ott dolgozókkal nem fognak össze és nem végeznek kiváló munkát, hogy akár az egész magyar állatállomány - mind a szarvasmarha, mind a sertés - veszélybe kerülhetett volna. Csak a kár mértékére hadd utaljak: Angliában 6,5 millió tehén esett áldozatul ennek a kórnak; Magyarországon a szarvasmarha-állomány 1 százaléka esett áldozatul. Ez szerintem olyan hihetetlen erőfeszítés és munka következménye, amire méltán lehet büszke minden egyes állategészségügyi szakember és minden egyes telepen dolgozó, hiszen az ő összefogásuk eredménye az, hogy ezt sikerült betartani. Köszönettel tartozom a magyar állattenyésztőknek, hogy az ország minden részén nagyon fegyelmezetten tartották be a járványvédelmi szabályokat.

A kártalanításról még néhány szót. A kormány nemcsak azt támogatta, hogy a gazdák hozzájuthassanak az elvesztett állataik értékéhez, hanem az újraindítást is támogatta, hiszen az volt a cél, hogy a lehető leghamarabb minden telep újra tudjon indulni. Ez nagyon jól sikerült; itt többféle támogatási elemet mondok. Ha csak azt mondom, hogy az állam átvállalta a telepen dolgozók bérét mindaddig, míg bevétele nincsen a telepnek; az állam üszőtartási díjat is fizet a gazdálkodóknak, hogy amíg meg nem születnek az új borjak, amíg nincs tej, nincs bevétel, addig is tudjanak dolgozni; 50 millió forinttal támogatjuk a járványvédelmi infrastrukturális beruházásaikat ezeknek a telepeknek, pontosan azért, hogy emeljük a járványvédelmi nívót, hogy megelőzzük a bármikor bekövetkező következő fertőzéseket. Nagyon nagy munka volt, nagyon nagy együttműködés alakult ki a telepen lévők között, és még mindig készülünk olyan intézkedésekkel, amelyek segítik őket. Itt a hitelmoratóriumnak a kérdése mindannyiuk számára, és ez a hitelmoratórium támogatásképpen, ha

viSSZacsatolok, a kora tavaszi fagykárt elszenvedőknél is ott van, százezer forintos előlegfizetés, és mindenképpen az Unióból is a krízisalap megnyitását kezdeményezve pluszforrásokhoz tudnak jutni a természetes kárenyhítési alapon túl a kora tavaszi fagyot szenvedők, és ugyanezt szeretnénk az aszályt elszenvedők számára is biztosítani. Hiszen a hitelmoratórium lehetősége bizony sokszor a túlélésnek a lehetősége is egy-egy gazdálkodó számára. Nem nézzük tétlenül az aszálykárt szenvedetteket sem, hiszen pontosan ezért még az Európai Unióból is pluszforrásokat szereztünk, amit a '24-es után fizettünk a gazdálkodóknak, mintegy 16 ezer forintot hektáronként. Ez is a kárenyhítési alapon túli fizetése mindenkinek.

Hadd említsek néhány szót egy másik nagyon komoly károkozásról, ez pedig a madárinfluenza kérdése. Amikor a vírus terjedésének mértéke olyan fokúvá vált, ami már mindenképpen beavatkozást igényelt, és azt láttuk, hogy valami különleges intézkedésre van szükség ahhoz, hogy féket tudjunk vetni a járvány terjedésének, akkor döntött a kormány arról, hogy pályázni lehet azon kis telepeknél, amelyek nem képesek a fejlesztésre, amelyek károkat szenvedtek el a vírus miatt, hogy nem tudnak telepíteni, a megélhetésük veszélyben van: ha vállalják, hogy három évre abbahagyják a termelést, akkor ezen kistermelők számára előre kifizetjük a háromévi termelési költséget. Jelentem a bizottságnak, hogy nagyon sikeres volt ez a kezdeményezésünk, hiszen 4,2 milliárd forintot fizettünk ki. Több mint kétszáz pályázat érkezett be, és az eredetileg tervezett 2 milliárd forintot meg kellett több mint dupláznunk, hogy minden beérkező pályázatot tudjunk támogatni, pontosan azért, hogy megnöveljük a telepek közötti távolságot, azaz megerősítsük a vírus terjedésének megakadályozását. Így biztonságosabban lehet termelni azoknak, akik egymástól nagyobb távolságban vannak; az átfertőződés mértékét, annak esélyét tudtuk ezzel csökkenteni.

Szeretném jelezni a bizottságnak, tervben van, hogy újból megnyitjuk ezt a pályázati forrást, hiszen voltak olyanok, akik politikai félrevezetésből vagy egyszerűen hitetlenkedésből nem hitték el, hogy ez működni fog, hogy ezt meg fogják kapni a víziszárnyas-tenyésztők, ezért nem pályáztak, amikor viszont azt érzékelték, hogy ez működik, és eljut az emberekhez ez a támogatás, akkor kétségbeesve jelezték az Agrárminisztérium felé, hogy élni kívánnának ezzel a lehetőséggel. Ezért azt tervezzük, hogy újból egy egymilliárdos keretet nyitunk azok számára, akik kimaradtak, de ha szándékuk van, akkor ne maradjanak le erről, mert számunkra az a legfontosabb, hogy minden termelőt tudjunk segíteni a maga elvárásai mentén.

Amikor az állati vírusokról beszélünk, akkor bizony beszélnünk kell egy olyan növényi víusról is vagy egy olyan növényi kártevőről is - így helyesebb, hisz a fitoplazma az fitoplazma -, amely felütötte fejét Magyarországon, és kezd olyan mértékű kárt okozni, amelyre központi állami beavatkozásként kell válaszolnunk. Hiszen ismert a fitoftóra kártétele, az éghajlatváltozás miatt a szőlőkabóca megjelenés, és bizony a szőlőkabóca mint egy vektor okozza ezt a nagyon súlyos kárt. Bizony, mára már - szomorú, de így van - Magyarország minden bortermelő vidéke szinte érintett a fitoplazma-fertőzéssel. Az a feladata a kormánynak, hogy összehangolt védekezésnek megelőzze a jövő tavaszi nagyobb kiterjedést és elterjedést. Ezen dolgozunk. Egyeztetéseket folytattunk a hegyközségekkel, a szőlőtermelőkkel, a hegybírókkal, és egy összehangolt védekezési, cselekvési tervet hoztunk létre. A kormány azonnal forrásokat csoportosított át, pontosan azért, hogy minden lehetséges eszközzel megküzdjünk a szőlő e kártételével szemben, hiszen akár a filoxerajárvány megismétlése is bekövetkezhet, ha nem lépünk fel időben. Ezért ismeretterjesztő előadások, figyelemfelhívások történnek, egyeztetések, felmérések; szemlecsoporthoz alakultak. A Nébih mobillabort vetett be azonnal, hogy ott legyünk a helyszínen, a lehető legközelebb a szőlőültetvényekhez, hogy az eredmények a leggyorsabban meg

tudjanak születni, hogy azonnali gyors intézkedések tudjanak lenni azon tőkékkel szemben, amelyek fertőzöttek.

Milyen intézkedéseket hozunk, mik vannak a cselekvési tervben? Az első, hogy felmérjük a teljes magyar szőlőállományt, felderítsük az összes fertőzött tőkét. Második: komplex állami védekezést hajtsunk végre, amelyet az állam szervez. Ez légi permetezést jelent. Itt természetesen külön kell venni a biogazdálkodókat, az ő területeiket másként és más vegyszerekkel kell majd kezelnünk. A szükséges engedélyeket a vegyszerekre beszereztük.

Nagyon fontos egyeztetések voltak arra nézve is, hogy a lehető leghatékonyabb vegyszert tudjuk megtalálni, hatóanyagot e védekezésre. Úgyhogy a Nébih munkatársai mindenütt kutatják a világban, hogy kinél milyen hatóanyag van, ki milyen vegyszerrel rendelkezik, hogy legyen alkalmas idő engedélyeztetni ezen új szereket.

Azon is dolgoznunk kellett, hogy a kistermelők számára tudjuk olyan kisserelésben biztosítani ezeket a vegyszereket, amit meg tud venni, fel tud használni, hiszen itt a zártkertekről is beszélnünk kell, az egyszerű lugasokról, a házikertekben lévő szőlőkről is beszélnünk kell, ami persze nem szőlőként szerepel, és nem úgy van bejelentve a kataszterbe, de a védekezés nekik is fontos. Ezért hoztuk azt a döntést, hogy 50 ezer forinttal kívánjuk támogatni hektáronként azt a védekezést, amit majd az állami védekezés után a szőlészekről kérünk, hogy senki ne tudja azt mondani, hogy nincs rá forrásom, hogy a védekezést megtegyem.

Mivel nem gyógyítható jelenleg ez a betegség, az a célunk, hogy senkinek ne legyen érdeke eltitkolni ezt a betegséget, hanem mindenképpen az a célunk, hogy együttműködők legyenek a gazdálkodók, és mindenkinek az legyen az érdeke, hogy a fertőzött töveket kivágjuk, ha meghaladja a 30 százalékot az ültetvényben, akkor az egész ültetvényt kivágjuk. Ezért cserébe mi egy telepítési támogatást fizetünk a gazdáknak; és dolgozunk azon, hogy legalább négy évig olyan juttatást tudjunk biztosítani a szőlőtermelők számára, amely a kiesett jövedelmet tudja kompenzálni az ő számukra.

Nagyon fontos és nagyon hatásos együttműködés alakult ki a szőlészek között, pontosan azért, mert érzik ők is, hogy ez veszélyes. És én azt gondolom, hogy mindenki láthatta azt, hogy a kormány nagyon határozottan, nagyon egységesen fellépett e betegség, e kártétel ellen, pontosan azért, hogy meg tudjuk védeni a lehető leghamarabb.

Természetesen szót kell ejtenem, ami a leginkább érdekes ebben a körben még, hogy az idei esztendő nemcsak az éghajlatváltozás okozta kihívások miatt különleges, hanem amiatt is különleges, hogy lezárul a vidékfejlesztési program, ez az utolsó éve. És ha lezárul, akkor néhány számot hadd mondjak önöknek. A vidékfejlesztési program 2014-től adta a hazai agrár-vidékfejlesztési támogatási rendszer gerincét. A közös agrárpolitika 2-es pillérének forrásai, vagyis az agrár-vidékfejlesztési források a vidékfejlesztési program mentén 2942 milliárd forintot tettek ki.

A vidékfejlesztési program stratégiai célja a vidék népességmegtartó képességének fokozása érdekében a vidéki életkörülmények javítása volt. Emiatt főként akkor a célunk az volt, hogy a munkaerőigényes ágazatok - mint például az állattenyésztés, a kertészet, illetve az élelmiszer-feldolgozás - támogatása kerüljön előtérbe.

Az idei évben a vidékfejlesztési program keretében 232,7 milliárd forint került kifizetésre összesen. A vidékfejlesztési program-felhívásokon a kötelezettségvállalás 393 902 darab projektet és 3170,4 milliárd forint értéket ért el, és ebből már 2809,9 milliárd forintot ki is fizettünk a program kezdete óta. Én azt hiszem, hogy ezek óriási eredmények, 400 ezer sikeres pályázat! Ez, azt hiszem, alapjaiban változtatja

meg az egész vidéket, a vidék helyi gazdaságának növekedését, és pontosan azt, amely társadalompolitikai célokat is szolgál, a vidéki megmaradást tudja feltétlenül segíteni.

Emellett, ugye, megindult a közös agrárpolitika stratégiai terve, amelyben van egy agrártörténeti jelentőségű folyamat. Amikor a kormány azt érezte, hogy ilyen kihívások érik az agráriumot, és egyre inkább stratégiai, sőt nemzetbiztonsági kérdés az, hogy sikeresen lehessen gazdálkodni és a termelők érdekeit megvédeni, hozott egy olyan döntést, amelynek Európában nincs párja. Ez pedig az, hogy az európai uniós források nemzeti társfinanszírozását maximális mértékben egészítette ki. Európában egyedül a magyar kormány az, amelyik 80 százalékos maximális szintre emelte föl a nemzeti társfinanszírozás mértékét.

Hölgyeim és uraim, ez azért nagyon fontos, mert így a vidékfejlesztési forrásokra eső rész megháromszorozódik; hét év alatt 21 évet tudunk előremenni. Ezért van az, hogy minden számítás szerint, minden statisztikai adat szerint 2030-ra a magyar mezőgazdaság újra Európa élvonalában, az első 3-ban kell hogy szerepeljen. Mindaz a hátrány, amit el kellett szenvednünk elődeink döntése miatt, hogy a magyar mezőgazdaság nem volt versenyképes, mert az első európai uniós forrás ciklusait az akkori kormány rosszul használta fel, és nem a gazdaságélénkítés volt számára a fontos, azzal járt, hogy bizony a magyar mezőgazdaság alapanyag-előállító szint volt. A vidékfejlesztési források mostani kormányzati felhasználása és a KAP stratégiai terv pedig pontosan azt a célt tűzte ki, hogy ezt az elmaradást be tudjuk pótolni. És bármerre járnak vidéken, mindenütt ennek a nyomait láthatják, hiszen a pályázataink sorban érkeznek. Csak az idei esztendőben - csak az idei esztendőben! - több mint 1300 milliárdot fizetünk ki, egészen pontosan 1330 milliárd forint lesz az összes kifizetés, amit a gazdák számára juttatunk és kifizetünk. És még tárgyalunk a Kincstárral arról, hogy hogyan tudjuk ezt növelni az év hátralévő részében. Sorra jönnek ki a pályázati eredmények, sorra kötjük meg a támogatói okiratok szerződéseit, és azt mondom, hogy a magyar mezőgazdaság XXI. századi újjászületésének lehetünk tanúi, ami szerintem végtelenül fontos dolog.

Ha csak a területalapú támogatásokat nézzük és annak kifizetéseit, akkor míg október 16-án, azaz az első napon, 2024-ben 62 milliárd 452 millió forintot fizettünk ki, addig az idén 126 milliárd 151 millió forintot. Ekkora változás, ezt jelenti a kormánynak a stratégiai döntése, és az azóta eltelt időben még összességében 208 milliárd 657 millió forintot juttattunk el a gazdátársainkhoz. Azt hiszem, amikor a kihívásokkal találjuk magunkat szembe, akkor az kérhető számon a kormányon, hogy mit tesz.

Feltétlenül vissza kell térnem még egy fontos kérdéskörre. Hiszen nemcsak a vírusok okozzák a problémát egy-egy ágazatban, hanem bizony a megváltozott piaci körülmények is, és itt a sertéságazatról beszélnünk kell. Hiszen a sertéságazat azzal szembesül, hogy a felvásárlási árak nagymértékben leestek és visszaestek. Ennek nyilván van a vírushoz is köze, és van ahhoz köze, hogy a globális piac megváltozott, hogy Európa az ázsiai viszontintézkedések miatt, amely a vám és egyéb piaci intézkedések miatt alakul ki oda-vissza egymással, bizony itt ragadtak a nagy sertésitenyésztő országok sertései az Európai Unióban. Ezért azok szabadulni akarnak a feleslegtől, és mélyáron, dömpingáron árasztják el gyakorlatilag Európa piacait ezzel a sertéshússal. Nagyon nehéz helyzetben vannak a sertésitenyésztők. Nagyon komoly tárgyalásokat folytatunk azért, hogy hogyan tudunk olyan támogatást biztosítani számukra, amely megoldja ezt az átmeneti nehézséget. A Sertésitenyésztők Szövetségével való egyeztetés után és a tenyésztők többkörös egyeztetése után arra a döntésre jutottunk, hogy tenyészkocánként fizetünk támogatást ezen gazdáknak, pontosan azért, hogy ezeket a nehéz hónapokat átvészelve megőrizhessék a tenyészállataikat, hogy akkor, amikor újraindulhat a piac normális működése,

rendelkezésre álljanak azok a tenyészkocák, amelyek kiváló alapanyaggal el tudják látni majd a hizlaldákat, és újra a piaci helyen a piaci szerepünket be tudjuk tölteni. Úgyhogy mindennap azon küzdünk, hogy ezeknek a kihívásoknak megfelelően gyakorlatilag elejét tudjuk venni azoknak a nehézségeknek, amelyek nálunk vannak.

Hadd büszkélkedjek el önöknek még egy dologgal, mert mindig a versenyképességről, az eredményekről - hogy hogyan tudunk növekedni - beszélünk. De nagyon fontos dolgot szeretnék megemlíteni önöknek: hogy mennyire figyelnek a magyar gazdák - és én erre kifejezetten büszke vagyok, mert ez a támogatáspolitikánkat is igazolja - a fenntarthatóságra is. Az, hogy több mint kétmillió hektár területen AKG- és ökotámogatásokat vesznek igénybe, azaz felelősségteljes talajművelést és gazdálkodást folytatnak a gazdálkodók, és nemcsak az a cél, hogy mennyi nyereséget lehet termelni a földről, hanem vállalják azt, hogy fenntartható módon gazdálkodnak, szerintem példa nélküli. Termőterületünk majd' 50 százaléka. És ha ehhez hozzáveszem azt, hogy több mint 4 millió hektáron az 5 millióból - több mint 4 millió hektáron! - igénybe veszik az agroökológiai program nyújtotta lehetőségeket, azaz a baktériumtrágyázás kérdését vagy éppen a VízŐr-technológiának a hatásait, a mulcsozást, lehetne sorolni, és számos olyan agroökológiai alapelemet, amelyekből választhatnak a gazdák, ez mind-mind azt jelenti, hogy rendkívül felelősségteljesen gazdálkodnak azzal az erőforrással, amely rendelkezésükre áll. És szerintem ez az, ami ad számunkra egy olyan jövőképet, egy olyan biztatást, amire azt tudjuk mondani, hogy gyermekeink és unokáink számára is az a termőföld, az a korlátos jószág rendelkezésre fog állni, és ez egy fantasztikus dolog.

Engedjék meg, hogy végül innen is megköszönjem minden magyar gazdának az erőfeszítését, azt, hogy soha, egyetlenegy pillanatig sem forgott veszélyben a mindennapi kenyerünk megléte, ez az ő kifejezett erőfeszítéseiknek köszönhető. Köszönet és hála innen is, önöknek pedig köszönöm a figyelmet.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszter úrnak a tájékoztatást. Engedjék meg, hogy itt is megragadjam az alkalmat annak felhívására, hogy a gazdálkodók élelmiszert termelnek, a Földön élő emberek pedig élelmiszert fogyasztanak, magyarul: a gazdák termelése nélkül nem léteznénk. Ezt sajnálatos módon nem vesszük észre nap mint nap, és ez a bizottsági ülés is legyen alkalom arra, hogy minél szélesebb körben nyomatékosítsuk, tudatosítsuk a hétköznapi emberek fejében, hogy milyen jelentős a mezőgazdaság munkája, és ne tekintsék oldalági szereplőnek, bármely országban él is az a gazdálkodó, aki végül is élelmiszert termel.

Miniszter úr több olyan témát érintett, amiben magam is már gondoltam, hogy kérdést vagy megjegyzést teszek, és ezért meg szeretném köszönni a madárinfluenzával kapcsolatos intézkedést, amelyben lehetővé tették a gazdálkodóknak, hogy három évre felfüggeszék a víziszárnyasok nevelését. Térségemben is van ilyen érintett, és direkt megkérdeztem tegnap, hogy megérkezett-e a pénz, mert ugye a vége mindig csak az, hogy „na és a zsozsó hol van?”. Megérkezett, tehát mondta, hogy rendkívül korrekt volt az egész eljárás, a rendelet értelmezése, a szerződéskötés és minden.

A másik, amit miniszter úr említett, Tarr Zoltán teológiai végzettségű alelnöke a TISZA Pártnak, aki most a mezőgazdaság területére is evezett, és ő volt az, akit említett miniszter úr, hogy sajnálatos módon hamis tényekkel nem alátámasztott adatokat közöl, vagyis terjeszt a magyar mezőgazdaságról, hogy mi csak alapanyag-termelők vagyunk, és ezt az alapanyag-termelést feldolgozott termékekké kell átváltani, és így kell exportálnunk, miközben a miniszter úr számokkal igazolja, hogy ez a folyamat nem Tarr Zoltán miatt indult el, hanem jó néhány évvel ezelőtt, amikor többek között az a 80 százalékos nemzeti kiegészítő támogatás érkezett meg a vidékfejlesztési programba,

és ezáltal a feldolgozóiparunk az egyik legnagyobb támogatott lett ebben a programban, ennek az eredményei most kezdenek már beérni, és egy-két év múlva még inkább be fognak érni. De hát ők valamiért úgy tekintenek a magyar mezőgazdaságra, hogy az ukrán kukorica- és gabonatermelőkkel a gazdálkodók nem bírják a versenyt - idézem Tarr Zoltánt -, mintha már ezek az ukránok itt lennének bent az Európai Unióban, mi meg távol akarjuk őket tartani; az ő fejükben meg az van, hogy ezek már itt bent vannak. Hát, ez elég jelentős felfogásbeli különbség, hogy mi a gazdákat védeni fogjuk ebben a versenyben.

Akár a Mercosur szerződés. Erről keveset beszélünk, de egy nagyon nagy csapása lesz az európai mezőgazdaságnak. És akár a prompt, a legégetőbb kérdés, az ukrán, ellenőrizetlen termelési körülmények között előállított termékek Európába való beáramlása és netán a fogyasztók egészségére való veszélye és netán a gazdálkodók tönkremenetele ez ügyben.

Mint ahogyan említettem, természetesen a bizottsági tagoknak van most lehetősége kérdésre, hozzászólásra. Én próbálom majd figyelni - munkatársaimat is kérem -, hogy aki a kezét fölemeli, sorrendben beírom, és így fogom őket megszólítani. Kérdezem, hogy van-e jelentkező hozzászólásra. *(Jelzésre:)* Bencze Jánossal kezdem, az ő keze lendült fel elsőként. A többiek pedig próbálom jegyezni. Megadom a szót.

BENCZE JÁNOS (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Három kérdéssel fordulnék önhöz. Az első a méhészekről érkezett, és ez gyakorlati tapasztalat, amit elmondott ön is, hogy az ukrán termékek beáramlása komoly problémát okoz, sőt még több problémánk lesz. Ez az én ismeretségi körömben, ami elég nagy méretű az országban, egy olyan szomorú statisztikához vezetett, hogy jó pár területen a méhcsaládok 70 százaléka eltűnt, a méhészek abbahagyták a méhészeti termelést, hobbiszintre zuhant vissza nagyon sok nagy méhészet. A minisztérium tud-e erről? Kíván-e még pluszforrásokat mozgósítani, új programokat indítani arra, hogy ne kerüljön veszélybe a megporzás? Ugyanis nagyon sok területről jelezték a gazdák, hogy ha nem hívnak méhészeket, vagy ha sikertelenül hívják őket, egyszerűen az aszály mellett a megporzás hiánya nagyon-nagyon komoly problémákat jelent.

A második kérdésem, amit már felvettem a parlamentben a plenáris ülésen, ez az egyes önkormányzatok által a gazdák túladóztatása. Itt Tamásit emelném ki. Tamási városában, ahol egy fideszes önkormányzat van, tehát nem TISZA-s, különadót vetettek ki a gazdákra, a gazdák telephelyére ingatlanadó néven. Ezt etikátlannak, erkölcstelennek tartjuk. Ez olyan méretű pluszterheket jelent a gazdáknak - el is mondtam, hogy van olyan gazda, akinél az ingatlanadó mértéke ezerszerese az iparüzési adónak. Tehát egy kis gazdának egy 1 hektáros telephelyre az 1 millió forintos adóösszeg nagyon nagy. Egy gazdálkodónak a telephelyét nem lehet összevetni egy ipari multiéval, egy kereskedelmi üzletláncéval. Én arra kérném a miniszter urat a magyar gazdák nevében, hogy tegyenek meg mindent, hogy ez a rossz gyakorlat ne harapózzon el, magyarán szólva lobbizzanak azért, hogy az önkormányzatoknak semmiféle kiskapun keresztül ne legyen lehetősége a magyar gazdákat túladóztatni.

A harmadik kérdésem a vízmegtartásra irányulna. Tolna megyeiként szívemen viselem a Sió sorsát. A Sió vízgyűjtő rendszere a Kapossal, Koppánnal együtt egy elég különleges dolog, hiszen Magyarországon ered és Magyarországon éri el, Szekszárdtól északra, Keselyűsnél a Dunát. És szemmel láthatóan nagy bajban van a Sió, de itt még nem a huszonnegyedik órán túl vagyunk, mint a Homokhátságnál. Arról kérdezném a miniszter urat, tud-e arról, hogy 2014-ben a Tolna Megyei Közgyűlés által indult egy Sió-projekt, ami, nevezzük úgy, hogy befűlt forráshiány miatt, a minisztérium kíván-e azért lobbizni és kíván-e azért mindent megtenni, hogy a Sióból a maradék víz ne folyjon el, mert nekünk még valamennyicske vizünk van. És azt előre jelzem, azt

nem tartjuk jó megoldásnak, ami látszik a Sió mellett és a dalmádi térségben is, hogy magánvíztározók épülnek, tehát a meglévő vizet szivattyúzzák ki egy víztározóba, és ott megtartják. Ezt is nevezhetjük vízmegtartásnak, de mi kiállnánk amellett, hogy a tájban tartsuk meg a vizet, tehát duzzasztóművekkel, ha kell, gátakkal, és amit nagyon támogatunk, a volt holtágak, tocsogós rétek újraárasztásával.

Ez a három kérdésem lenne, erre várnám a válaszokat. Köszönöm.

ELNÖK: Ha mind a kormányoldalról, mind az ellenzék oldalról van felszólalási szándék, akkor váltakozva fogok szót adni. Úgyhogy most Erdős Norbertnek adok szót.

ERDŐS NORBERT (Fidesz): Köszönöm szépen. Először is, engedjék meg, hogy megköszönjem Font Sándor elnök úrnak, hogy jóváhagyta, támogatta a nemzeti parkokért, akvakultúráért, élelmiszerláncért, agrárszakképzésért felelős albizottság létrehozását. Köszönöm szépen, elnök úr. Ennek mentén a holnapi nap folyamán a Balaton-felvidékre megy az albizottság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban teszünk látogatást. Engedjék meg, hogy itt megköszönjem Rácz András államtitkár úrnak azt az előkészítő munkát, amit megtett. Nyilván ott hosszan fogunk beszélgetni a nemzeti parkokról, igazgató úr is, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park igazgatója is beszámol nekünk, államtitkár úr is. De talán ez az az alkalom, hogyha a nemzeti parkokat szóba hoztam, hogy két rövid kérdést feltegyek. Az agrárszaktárca mit kíván tenni a nemzeti parkok árképzésével kapcsolatban? Itt gondolok arra, hogy számíthatnak-e a nemzeti parkok esetleg nagyobb dotációra a jövő évben? Illetőleg a nemzeti parkokban készült termékek szintén számíthatnak-e nagyobb dotációra? Mi az elképzelése a nemzeti parkokban készült termékekkel kapcsolatban az agrárszaktárának? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Földi Judit alelnök asszonynak adok szót.

FÖLDI JUDIT (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Köszönjük, hogy feltehetjük ismét a kérdéseinket. Azzal kezdte ön is, hogy számos kihívás érte sajnos az országot ezen a területen, és mind a hat kérdéskört érintette, amivel kapcsolatosan konkrétumokat szeretnék kérdezni, és előre is köszönöm, hogy válaszol.

Az első a ragadós száj- és körömfájásjárvány. Ugye, volt rész, amit közösen is átéltünk miniszter úrral. Engem konkrétan az érdekelne, hogy az összes érintett telep megkapta-e a támogatást, illetve, hogy elegendő összegű-e számukra. Tehát hogy milyen kapcsolatban állnak ezekkel a telepekkel. Itt a nyomon követésre lennék kíváncsi, hogy fogja-e még a kormány a teleptulajdonosok kezét. Illetve, ugye, volt több település is, amely érintett, adott települések kaptak-e bármiféle kompenzációt? Illetve a tetemek esetében azok a települések, amelyek kénytelenek voltak befogadni ezeket a tetemeket, kapnak-e bárminemű támogatást? Tehát itt az önkormányzatokra gondolok konkrétan. Illetve helyreállt-e a sertéshús piaca belföldön és külföldön? Mekkora piacvesztés keletkezett, konkrétan van-e erre száma a minisztériumnak, a nem uniós területeken? Illetve van-e arra adat, hogy hányan hagytak fel a sertéstartással?

A következő a madárinfluenza helyzete. Van-e arra adatuk, hogy hány termelő hagyta abba ezt a tevékenységet? A támogatásokról olvastunk, azt nyilván én is elértem, hogy konkrétan mekkora összegű támogatást kaptak. Itt elnök úr utalt rá, hogy akikkel ő beszélt, ők megkapták. Az érdekelne, hogy az összes benyújtott pályázat sikeres volt-e, illetve, hogy mindenki megkapta-e ezt a támogatást.

A következő a szőlőkabóca. Ugye, itt az elmúlt hetekben, hónapokban folyamatosan olvashattunk erről. Az lenne a kérdésem, hogy miért nem léptek időben.

Ugye, erre voltak már jelek az elmúlt években, és sikítva kértek már segítséget a tavalyi évben is ezek a gazdák. Véleményem szerint ezzel elkéstek, ennek a késlekedésnek mi az oka? Illetve mit tesznek az elhagyott szőlőültetvények felszámolása érdekében? Van-e elegendő szakember, növényvédelmi szakember a feladat ellátására?

Az utolsó kérdésem, hogy hogyan biztosítja a minisztérium, hogy a hazai agrárpolitika összhangban legyen az EU zöldmegállapodás és a KAP céljaival, és megvédje a magyar gazdák érdekeit ennek fényében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: További kérdés van-e? Át szeretném adni az ülésvezetést Czerván Györgynek... *(Jelzésre:)* Horváth István? *(Horváth István: Majd ön után. Nyugodtan...)* Mondja, képviselő úr, én majd utána.

HORVÁTH ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Először is, szeretném megköszönni miniszter úrnak a nagyon korrekt és tényszerű tájékoztatását, amivel megtisztelte a bizottságot. És szeretném megköszönni miniszter úrnak, munkatársainak, az adott szakállamtitkárságoknak azt az egész éves együttműködést és támogatást, ami, azt gondolom, szükségszerű volt ahhoz, hogy ezt a nehéz évet próbáljuk túlélni. Mert rengeteg kihívás volt az elmúlt időszakban, és rengeteg kihívás van jelenleg is, ezekről a miniszter úr nagyon tényszerűen és korrekten tájékoztatást adott. Én azt gondolom, hogy nagyon nehéz helyzetben van összességében az európai agrárágazat és a magyar mezőgazdaság is; gondolok itt a növénytermesztésben a hektikus árakra, illetve a piaci zavarokra; gondolok itt az állattartásban a különböző járványügyi helyzetekre. Tehát nincs olyan nap, hogy valami új probléma ne keletkezne, illetve speciálisan a szőlészek és a borászok: itt komoly piaci zavarok vannak a borfogyasztásban is, és a szőlészeteket is a különböző betegségek is érintik.

Ha ezt visszanezzük, nem egy egyszerű kihívás, de kicsit vitatkoznék Földi Judit képviselő asszonnyal. Tehát én azt gondolom, az Agrárminisztérium mindegyik helyen nagyon korrektül helytállt. Szekszárdi képviselőként van rálátásom a szőlőágazatban lévő problémákra, és én tudom, hogy egész évben az Agrárminisztérium naprakészen kapcsolatban volt a hegyközségekkel, a borvidékekkel. Alapvetően ez a betegség már több évtizede itt van a szőlőágazatban, csak az intenzitása az, ami - főleg Szlovénia felől, a nyugati országrészben - most erősebb volt. Az elejétől kezdve a gazdák és a minisztérium együttműködve azon vannak, hogy ezt megfékezzék, de a szőlőnél, a piaci zavaroknál, az állattenyésztésben is sok esetben a gazdától, illetve a minisztériumoktól függetlenül vannak különböző olyan európai uniós döntések, amelyek alapvetően gerjesztik ezeket a problémákat. Például a szőlő növényvédelménél az európai uniós különböző szakbizottságok egy csomó olyan szert tiltólistára tettek, amelyek korábban ezt a betegséget például meg tudták volna állítani, illetve csökkenteni tudták volna ennek a terjeszkedését. Ezek jelen pillanatban nem állnak rendelkezésre európai uniós országokban, ezért nagyon komoly problémák vannak Ausztriában, Szlovéniában, Magyarországon is. De részese voltam az albizottsági ülésnek, ahol az ülés végén viszonylag optimistán azt mondtam, hogy kezelve lesz ez a probléma; a szekszárdi borászok ebből a szempontból, a probléma kezelésével kapcsolatosan optimisták.

De alapvetően ami, azt gondolom, az egyik legnagyobb probléma most, és köszönöm szépen miniszter úrnak, hogy külön kitért a sertéságazatra, itt az idő rövidege mellett tudnék egy csomó másról is beszélni, de jelen pillanatban egy sokkszerű helyzet van Európán belül, amit nem a járványok okoztak. A járványok is nagyon komoly gondot okoztak, a száj- és körömfájás, de az is inkább északról érkezett, tehát nem Magyarországon alakult ki, hanem Szlovákiából érkezett. Én a sertéságazat

szakmai szervezetének egyik képviselőjeként azt tudom mondani, hogy a minisztérium az elejétől a végéig a legkorrektebbül járt el, tehát nem lehetett, én azt gondolom, másképp eljárni a száj- és körömfájással kapcsolatosan, sajnos meg kellett semmisíteni azokat a szerencsétlen jószágokat, és alapvetően nem a településeket akarta a minisztérium egy pillanatig se terhelni, hanem az ezen települések közigazgatási területén lévő, nébihes, erre előkészített, felkészített, szakmailag kontroll alatt tartott területeken történtek a megsemmisítések, és a mai napig is komoly kontrolling van ezeken a területeken. Ez volt a kisebbik rossz, tehát jó megoldás ilyenkor nincs, sok állatállományt felszámol az ember, mert a kisebbik rossz felé kell menni.

Viszont egy dolgot nem tehet a szaktárca és a felkészült szakemberek: amikor egy rossz gazdaságpolitikai döntés esetén, az Európai Unió gyakorlatilag folyamatosan Kínával pellengéren van, különböző büntetővámok és korlátozások elé állítja a Kínával való kereskedelmet, és Európának a Kína felé lévő egyik legjelentősebb exporttermékei az élelmiszerek vagy az élelmiszer-alapanyagok, többek között a sertéshús is. Szeptember 10-e után Kína bevezetett Európával szemben egy olyan korlátozást, hogy azoknak az országoknak, amelyek akarnak Kínába sertéshúst vinni, három hónapra nagyon jelentős büntetővámot kellene vagy kell opcionálisan befizetni előre a kínai állam részére azzal az opcióval, hogy az Európai Unió Kína felé bevezetendő különböző védővámjainak kompenzációja legyen. Ez konkrétan azt jelenti a sertés esetében, hogy szeptember 10-étől a különböző sertésrészekre 20-60 százalékos plusz extra vámtételt vezetnek be. Ez azt jelenti, hogy szeptember végétől gyakorlatilag az európai nagy sertéstermelők - elsősorban Spanyolországra gondolok - egyik pillanatról a másikra több százezer tonna sertést nem visznek ki Kínába, mert kockázatos annak a finanszírozása, hanem azok itt maradnak Európában, azaz ráöntötte Európára ezt az iszonyatos mennyiségű sertéshúst, és ebből még most sem jöttünk ki, mert állandóan lebegtetve vannak ezek a különböző európai uniós, úgymond büntető vámpolitikák. Ennek mi lett a következménye? A fogyasztó szempontjából bizonyos értelemben van előnye, mert olcsóbb lett Európában a sertéshús, de a termelők gyakorlatilag a csőd szélére kerültek. Tehát jelen pillanatban a magyar sertéságazat a csőd szélén áll. Ugye, érzékeljük, hogy ez mit jelent a matekban? Júniusban egy 25 kilós átlagmalacnak az alapára 74 euró volt, jelen pillanatban 44 euró. Tehát gyakorlatilag két-három hónap alatt 74-ről 44 euróra lecsökkent a 25 kilós malacnak az ára. Ehhez képest amúgy egyik szemünk sír, mert a magyar gazdaságpolitikának köszönhetően erősödik a forint, ugye most már 390 vagy 385, tehát a kevés 44 eurót még az is csökkenti, hogy a 405 -410-es euró most 385.

A sertésitenyésztőknek egyet nem lehet: nem lehet leállítani a kocában a malacot. Tehát alapvetően van egy tenyésztési program, azok meg fognak születni, megy a tenyésztés. Tehát ez az egyetlen olyan ágazat, amire nem lehet azt mondani az állattenyésztésben, mert a tojást maximum nem keltetem ki, várom, hogy jobb piaci körülmény legyen. Azt mondja a hizlaló, hogy három hónap alatt nem megy a hizlalás, nem veszek malacot, mert amúgy, csak jelzem, 480-490-re ment le 740-ről a hízó ára is, de a hízósoknak volt egy három hónapi kockázata, a tenyésztőknek meg benne van az egész élete. Tehát jelen pillanatban a 44 eurós malacár 385-tel képtelenség, hogy fedezzen bármiféle olyan tevékenységet. Itt vagy az lesz, hogy nagy számú kocakivágások lesznek, nemcsak Magyarországon, hanem Európában is, vagy valami mentőöv lesz. Mi ezt jeleztük a miniszter úrnak. Jó érzés volt azt megélni, hogy az első telefonhívásra gyakorlatilag három napon belül egy nagyon komoly ágazati megbeszélés lett összehívva, erre utalt is a miniszter úr, most várjuk azt, hogy a tenyésztők milyen támogatást kapnak annak érdekében - koca alapján volt már erre korábban is példa -, hogy túléljék. Csak szeretném jelezni, miniszter úr, hogy nagyon ég a piros lámpa, mert hál' istennek erős a forint, de ez a tartóknak gyakorlatilag még

egy szög a koporsóba. Tehát ha rövid időn belül nem lesz cash, akkor alapvetően nem tudjuk etetni a jószágokat, ugyanis több mindenről beszéltünk, moratóriumról, igazából pénz arra kell, hogy takarmányt tudjunk venni, mert mindennap meg kell etetni a jószágot. Tehát vannak nagyon komoly problémák. Én mindig azt éreztem, vagy azt éreztük, hogy a minisztérium mindent megtesz annak érdekében, hogy normalizálódjon a helyzet, itt is majd várjuk konkrétan a válaszokat.

Szeretném még egy dologra felhívni a figyelmet: fektessenek nagy hangsúlyt arra - azon a megbeszélésen amúgy ez is hangsúlyos volt -, hogy az ASP szintén itt van. Beszéltünk a száj- és körömfájásról, ami tényleg sokszerű volt, de amíg az ASP-ből, az afrikai sertéspestisből nem tudunk kimenni, addig a harmadik országokban való élelmiszeripari piacunkat elveszítjük. Gyakorlatilag nincs rá reális esély. Most már Horvátországból is jön fölfele, Romániából folyamatosan probléma, Szlovákiából, Ukrajnából... Tehát én azt gondolom, hogy a vadászokkal nagyon-nagyon le kell ülni, mert itt egy nemzetgazdasági probléma van. Horvátországban már házi sertésben is benne van. Ha netalántán a déli részen, illetve a Dunántúlon - ahol van a két nagy vágóhíd, az MCS Mohácson és a Kométa -, ha ebben a térségben gyakorlatilag a horvát határról a házisertés-állományban megjelenne az ASP, akkor alapvetően amellest, hogy már a malacproblémáról beszéltem, vége lenne. És közvetetten az is lesz, hogy beruházásokra sem lesz szükség, mert nagyon korrektül kezeli a VP-s beruházásokat meg az ÁTK-kat a minisztérium, de tényleg... *(Az elnök a pohara megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Tehát azt gondolom, hogy minden gazda a legnagyobb elismeréssel tud ebben... Igen, próbálom gyorsítani. De alapvetően az ASP... És ezek valós problémák, miniszter úr, tudja, kérjük majd ebben is a segítséget. Nem akarok visszaélni az idővel, szeretném megköszönni az eddigi párbeszédet, a továbbiakban is szeretnék kérni a párbeszédet és az együtt gondolkodást. A sertéságazatot érintően meg gyors döntést szeretnék kérni és a kocatartóknak mielőbbi pénzügyi támogatást. Köszönöm szépen az idejüket, és ha visszaéltem vele, akkor elnézést, de nagy a baj, van miről beszélni, és van mire segítséget meg támogatást kérni. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dócs Dávidnak adok szót. És ha jól látom, Jakab István is jelentkezett.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Először is, köszönjük szépen a részletes beszámolót. Azt gondolom, hogy majdnem mindenre kiterjedő volt. Egyet le lehet szögezni: ebben az évben számtalan megpróbáltatás érte a magyar gazdálkodókat, a magyar mezőgazdaságot és talán személy szerint az agrárminisztert is, hiszen a legkevésbé irigylendő széke önnek volt idén; azt gondolom, hogy számtalan problémával kellett szembenéznie, és helyt kellett állnia. Ez helytel-közzel sikerült is, ám több dolgot kicsit másképp látok vagy a mi pártunk másképp lát, mint ahogyan ön ezt előterjesztette.

Ön elmondta, hogy az állatlétszám növekedett Magyarországon, ami igaz is, én ezt már többször forszíroztam, hogy sajnos az állattartók száma az, ami csökken, sőt drasztikusan csökken.

Itt szó esett a vidék népességmegtartó hatásáról is. Kicsit ellentmondásosak a számok, hiszen nehéz úgy a vidék népességmegtartó hatásáról beszélni, ha az átlag birtokméret növekszik, a gazdálkodók száma pedig csökken. Tehát akkor mégsem igazán tartja meg a vidék a népességét.

Itt elhangzottak számok, miniszter úr a 2010-es évek számaihoz viszonyított. Én viszont azt kérném, hogy inkább az előző évekbeli számokhoz viszonyítsunk, hiszen ha ezt tesszük, akkor azt láthatjuk, hogy mondjuk, a vállalkozók bevétele közel

30 százalékkal csökkent az előző évekhez képest, és azt láthatjuk, hogy az agrárium teljes kibocsátása a tavalyi évhez képest 10 százalékkal esett vissza. Tehát ezek a számok azok, amelyek validak, ezekhez kell viszonyítani szerintem.

Szó esett a száj- és körömfájásról, az ezzel érintett gazdálkodókról, a kártérítésről, és ugye, a miniszter úr megemlítette azt is, hogy a baromfitartók azért kapnak pénzbeli támogatást, hogy vagy fejezzék be a tartását, mondjuk, a víziszárnyasoknak vagy a baromfiaknak, vagy ne létesítsenek új telepeket. Nekem ez egy kicsit visszás, hogy hogyan akarjuk úgy a mezőgazdaságot növelni, ha azért adunk pénzt, hogy valaki hagyja abba a tenyésztést. Én értem azt is, hogy járványvédelmi szempontból olyan körzeteket kell kialakítani, ahol az egyedsűrűség száma lejjebb csökken, viszont akkor itt jön be az a kérdés, hogy az integrátoroknál miért nincs alkalmazva ugyanez, miért nem lokálisan vannak kihelyezve ezek az állatok vagy akár a tojás is, hiszen ők azok, akik telepről telepre tudják hordozni ezt a betegséget.

Szó esett az elmúlt ötven év legsúlyosabb fagykáráról, hiszen igen nagy százalékban érintette a gyümölcstermelőket ez a fagykár.

De itt kell megemlíteni a méhek tragikus helyzetét is. Azt hiszem, miniszter úrnak erre külön nem kell felhívnom a figyelmét. Rengeteg a méhpusztulás különböző méhbetegségek kapcsán, ami, azt gondolom, hogy most már kormányzati szintű beavatkozást igényel.

És hát, ugye, a legnagyobb probléma, amivel szembetalálhatjuk magunkat, az az aszály. Hiába volt itt 2022-ben az évszázad aszálya, az idei aszály még ennél is súlyosabb volt, hiszen most már az ország 90 százalékát érintette ez az aszály.

Elmondta a miniszter úr, hogy nagy sikereket értünk el a „Víz a tájba!” programmal, és az operatív törzs is nagyon jól dolgozott. Én ezzel vitatkoznék egy kicsit, hiszen az operatív törzs befejezte az előző hónap végén a munkáját, viszont én azt látom, hogy a probléma még mindig fennáll, hiszen olyan medrekről beszélhetünk, ahol megszűnt, elpusztult a teljes ökoszisztéma, hiszen nagyon sok patak vagy kisebb folyómedrek is gyakorlatilag az életnek a legapróbb jelét sem mutatják, csupán egy csapadékvíz-elvezető csatornává züllöttek le. És azt gondolom, hogy az Agrárminisztériumnak ezzel a problémával foglalkoznia kell. Tehát a természetes vízfolyásaink tűnnek el, ami, azt gondolom, hogy egy nagyon-nagyon veszélyes dolog. Most még talán helyrehozható, már több ilyen irányú javaslatunk is volt, hogy ezt hogyan kellene kieszközölni. Azt gondolom, az operatív törzs munkája erősen megkérdőjelezhető, már csak azért is, mert az abban résztvevők jobbára nem szakemberek, hanem politikusok vagy politikai alapon ülnek ott, ahol.

És ha már vízmegtartásról beszélünk, akkor azt is nehéz nagy sikernek elkönyvelni, hogy 4,7 milliárdból történt meg a „Víz a tájba!” program megvalósítása idén, de csak a tavalyi évben csak a Homokhátságra 400 milliárd forint volt betervezve; ugye, ezt bizonytalan időre elhalasztotta a kormányzat. Tehát ha a terület nagyságát a tízszeresére növeljük, a hozzá allokált forrásokat pedig századára csökkentjük, akkor ez ezredszeresére bagatellizálta ezt a nagyon fontos problémát. Tehát ez látványos marketingvideó bemutatására jó volt, helyenként, lokálisan érték is el eredményt vele, de azt gondolom, országos viszonylatban még sikerként kommunikálni ezt (*Dr. Nagy István: Egyharmaddal kevesebb lett!*), az nem feltétlen volt helytálló.

Aztán a termőföldek mennyiségéről is szót ejtett a miniszter úr, és szó esett arról, hogy az ÖKO- és AKG-programokban a magyarországi termőföldek közel fele részt vesz. Ez nagyon helyes és ez üdvözlendő, ez valóban egy támogatandó dolog, hiszen a környezettudatosságra és a hosszú távú fenntarthatóságra valóban óriási hangsúlyt kell fektetni. Éppen ezért adódik a kérdés, hogy viszont az hogyan lehetséges, hogy ha az a célunk - reméljük, mindannyiunknak ez a közös célja -, hogy a jövő generációjának is biztosítsuk a termőföld meglétét, és biztosítsuk azt, hogy ezen még termelni lehessen,

akkor a tavalyi évihez képest csak idén június végére 1,2 százalékkal csökkent a magyar termőföldek mennyisége, ami azt vetíti előre, hogy ha ilyen iramban fog növekedni az ipar és az ipar által elfoglalt termőföldek aránya, akkor nem nagyon lesz már min termelni a jövőben.

Miniszter úr szavaival élnék a múltkori meghallgatásából, hogy a rendszerváltásnak hazudott módszerváltás óta egymillió hektár termőföld veszett el, kicsivel több mint harminc év alatt, ipari és infrastrukturális beruházások miatt. Tehát ez a tendencia nem lelassult, hanem felgyorsult. Éppen ezért én azt gondolom, hogy sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani erre a problémára, és nem elég a termőföldek művelési ág alól való kivonásánál a megháromszorozódott illeték megfizetése, hanem azt gondolom, hogy nagy ipari beruházásoknál nem szabad megengedni a zöldmezős beruházásokat, van elég rozsdaovezet Magyarországon. Úgyhogy a barnamezős beruházásokra kell szerintem fókuszálni, hiszen ez mindannyiunk érdeke, és az éppen aktuális iparfejlesztés vagy a gazdasági érdekek nem írhatja felül a hosszú távú stratégiánkat a termőföldekkel vagy a magyar agráriummal kapcsolatban.

Beszélt itt arról is miniszter úr, hogy a növénytermesztés is nagyon jó számokat produkál. Én azt tudom elmondani, hogy itt is minden egyes termesztendő növényfajnál visszaesések voltak tapasztalhatók. Ezért adódik a kérdés, hogy miért csökkentik a kutatóintézetek számát, miért zárják be ezeket az intézeteket, miért lehetetlenítik el a növénynevelést, holott erre minden eddiginél nagyobb szükség lenne most, hiszen láthatjuk, hogy a változó időjárásnak, a változó körülményeknek meg kell felelni. Ezt akkor tudjuk elérni, ha van olyan szakembergárda, vannak olyan intézetek, amelyek ezt a produktumot le tudják tenni az asztalra.

Az őstermelők helyzetéről is esett szó. Azt gondolom, hogy mindenképpen - volna is egy ilyen határozati javaslatom, amit majd tárgyalni fogunk a következő napirendi pontban - a bürokratikus terheket csökkenteni kell. Látjuk, hogy a gazdaság átadás-átvétel nem abban a fázisban megy vagy nem ott tart, ahol kellene hogy tartson, hiszen nincs már nagyon, aki átvegye ezeket a gazdaságokat. Illetve azt is láthatjuk, hogy az őstermelők nyugdíjazása is egy nagyon képlékeny dolog. Sőt, ha emellé vesszük azt a legújabb uniós szabályozási tervet, miszerint a nyugdíjaskorú mezőgazdasági termelőktől elvonnák a területalapú vagy egyéb agrártámogatásokat, azt gondolom, hogy itt két vállra fektetik ezt a mezőgazdasággal még ma is aktívan foglalkozó generációt. Tehát ezt semmiképpen nem lehet megengedni.

Az öntözésről is esett szó. Én azt gondolom, hogy nem az öntözés az, amely megoldja a problémát, hanem a víz lokális helyben tartása, minél több vizet kell tudni megtartani. Erre hozok is egy gyakorlati példát, hiszen nem igazán értem, hogy a magyar állami földeket miért kellett elkótyavetyélni. Értem én, hogy a „Földet a gazdáknak!” program elindult, helyenként voltak is ilyen üdítő gyakorlati példák, de tudjuk, hogy a valóságban nem mindig azokhoz jutott a föld, akikhez jutnia kellett volna. Viszont nem biztos, hogy én ezeket a földeket eladtam volna, hanem elképzelhető, hogy olyan gazdákkal cseréltem volna el, akiknek, mondjuk, haszontalan területeik vannak, akár mondjuk, mély fekvésű területekről beszélünk, ami a vízmegtartásra első osztályúan tudott volna szolgálni. Az adott gazdálkodónak pedig olyan termőföldet lehetett volna biztosítani, amelyen hatékonyan tudott volna termelni. Tehát ezt is egy ilyen újragondolásra tartom érdemesnek, és ezért is mondtam miniszter úrnak.

Amit még mindenképpen meg szeretnék említeni, hogy hitelmoratóriumról is esett szó, de például ez nem terjed ki a baromfitermelőkre. Ez, azt gondolom, hogy szintén kettősség, vagy szintén egy negatív diszkriminációról beszélhetünk, azt gondolom, hogy őket is megilleti ez a jog.

Az erdőgazdálkodás az, amiről még feltétlenül szeretnék beszélni, hiszen az elmúlt években a hatósági áras tűzifának köszönhetően a tűzifa ára csökkent. Ez lakossági szempontból üdvözlendő dolog és nagyon jó dolog, de ha a magán-erdőgazdálkodókat nézem, elszakadunk egy kicsit az állami erdőgazdaságoktól, akkor azt vehetjük észre, hogy amíg mindennek felfelé ment az ára, mondjuk, 50 százalékkal, addig a tűzifa ára visszaesett 20-30 százalékkal is; ez regionálisan változik. Tehát azt gondolom, hogy nagyon nehéz helyzetben vannak a magán-erdőgazdálkodók, ezért mindenképpen számukra is szükséges egy mentőövet dobni. És itt kötném össze a vadkárral kapcsolatos gondolataimat, hiszen a vadászat is gyakorlatilag mára megérett egy óriási reformra, hiszen már nemcsak arról beszélhetünk, hogy külterületi vadkár van, már nemcsak arról beszélhetünk, hogy a mezőgazdasági kultúrnövényeket éri borzasztó mértékű vadkár, hanem most már arról is beszélnünk kell, hogy szó szerint a vad szájából nem nőnek ki az erdeink. Tehát a felújítás mindenhol nagyon bizonytalan és kétséges. Az előbb említettem, hogy a magán-erdőgazdálkodói szektor milyen problémákkal és kihívásokkal néz szembe, tehát ha őket majd még arra fogjuk kötelezni, hogy kerítéssel védjék meg az adott erdőterületet, akkor, azt gondolom, végképp el lehet felejtetni ennek a szektornak a jövedelmezőségét. Tehát magával a vadászattal kell teljesen új kapcsolatot kiépíteni, ugyanis a belterületi vadkár már azt mutatja, hogy nem egészséges mértékű a vadlétszám az eltartó élettérhez képest, tehát ezen szerintem okvetlenül változtatni kell.

Én magam a gazdaságpolitikán is változtatnék, hiszen miniszter úr elmondta, hogy hét év alatt 21 évet kell behoznunk, én ezzel szemben azt látom, hogy az elmúlt 15 évnek inkább az volt a tendenciája, hogy 6000 milliárd forintot pumpáltunk egy olyan, szerintem gazdasági zsákutcába, ami már most azt mutatja, hogy a számok negatívan alakulnak folyamatosan. Az autóipari összeszerelő üzemek koncepciója negatív számokat produkál most már évek óta, tehát azt lehet mondani, hogy ez nem egy sikeres beruházás volt. Ha, mondjuk, lengyel példa mintájára, ahogy miniszter úr is említette, a magyar mezőgazdaságba és az arra épülő feldolgozóiparba fektették volna ezt a bőrdületesen nagy összeget, akkor, azt gondolom, teljesen más számokról és pozitív előjelű számokról lehetne beszélni a magyar agráriummal kapcsolatban.

Végül, mert én is egy kicsit hosszú voltam, köszönöm szépen elnök úr türelmét...
(*Horváth István: Hosszabb, mint én!*)

ELNÖK: Nem.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): ...azt szeretném megkérdezni, hogy a valódi érdekképviselőt ki fogja ellátni a magyar mezőgazdasági termelőknek, hiszen azt látom, hogy nem feltétlen valósul ez meg, gondolok itt a borzasztó és csapnivaló felvásárlási árakra, tehát nagyon sokan most már gyakorlatilag az önköltségi szinten termelnek. Igaz ez akár a nagy gabonatermesztőkre is a jelenlegi árak alapján, de a zöldségtermelőket kimondottan ide tudom sorolni. Tehát nagyon nagy probléma van ebben az ágazatban is.

És ha már a nemzeti parkok meg lettek említve, akkor én egy natúrpark vezetőjeként azt szeretném megkérdezni miniszter úrtól, hogy számíthatnak-e a natúrparkok arra, hogy a tevékenységükhöz valamilyen állami normatívát kapnak a jövőben. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy területre térnék csak röviden vissza: oda, hogy az Aszályvédelmi Operatív Törzs munkája eredményes vagy nem eredményes. Merem állítani, hogy igen, nem csak azért, mert tagja voltam kezdetektől fogva, és itt ül a vezetője, Hubai Imre államtitkár úr, aki végig vezette ezt a törzset.

Tisztázni kell: az, hogy befejezte a munkáját, nem azt jelenti, hogy az eredmények és az összegzés ne lenne iránymutató a következő feladatokra. Egy operatív törzs egy vészhelyzet elhárítására és a lehetséges károk minimálisra való csökkentésére alakul meg. Ezt a feladatát végezte el az operatív törzs, miniszter úr által is ismertetett adatok alapján szerintem nagyon helyesen. Az, amit a képviselőtársam kérdez, hogy jó, jó, és akkor mi van most, hiszen most is van olyan probléma, ami nincs megoldva - az nem az Aszályvédelmi Operatív Törzs feladata, hanem a törzs előtt már elkezdte a működését a Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság, és ez jelenleg is működik. Ez az Agrárminisztérium és az Energiaügyi Minisztérium két delegált államtitkára, Hubai Imre társelnök úr és V. Németh Zsolt társelnök úr vezetésével jelenleg is működik. Ő fogadja be, elemzi és összegzi az összes vízügyi problémát, amelyeket egyébként, lehet, hogy jogos, meg kell oldani, de az Aszályvédelmi Operatív Törzs véleményem szerint a fizikai adottságok tekintetében és a kormány rendkívül gyors forrásbiztosítása tekintetében remek munkát végzett. Erről szólnak egyébként a konkrét számok.

Nem volt olyan gazdálkodó, aki öntözési engedéllyel rendelkezett és vizet kért volna és ne kapott volna, sőt az összes általa lekötött vízmennyiséget ki tudta használni. Ilyen azelőtt nem volt, mert a csatornák kapacitása nem tette lehetővé, hogy minden jogosult gazdálkodó kimerítse az általa kivehető vízmennyiséget. Hogy csak néhány példát hozzak föl, 256 helyen történt egyébként az egész ország területén beavatkozás ebben a négy hónapban, mind az öntözést segítette elő, véleményem szerint eredményesen. Jakab István a következő hozzászóló.

JAKAB ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Bizottság! Először is engedjék meg, hogy köszönetet mondjak - köszönetet mondjak miniszter úrnak azért, mert az elmúlt időszak, ami nehézségekkel terhelt volt, elmondták előttem, nem akarok rá kitérni ismét, nem akarom ismételni, azt gondolom, hogy embert próbáló időszak volt. Lassan a vége felé tartunk reményeink szerint - a remény hal meg utoljára - (*Font Sándor elhagyja az üléstermet.*), de mindenesetre azt a korrekt, érdemi és szakmai együttműködést illő tisztelettel köszönöm meg, azt gondolom, a magyar gazdák nevében és képviseletében is.

Külön szeretném kiemelni azt a munkát, amit Brüsszelben már ugye anno a soros elnökségünk alatt a versenyképesség javítása érdekében a magyar kormány letett az asztalra. Külön szeretném kiemelni azt a küzdelmet, amikor 27 agrárminisztert egy egységbe tudott a miniszter úr a mi érdekünkben is érdemi módon fogni. Azt gondolom, hogy annak a hatása még mindig, a mostani kapcsolatvitában is érzékelhető.

Ha én kéréssel fordulhatok, akkor azzal a kéréssel fordulok miniszter úrhoz, hogy ezt a következetes, határozott kiállást Brüsszelben se hagyja abba. Számítson ránk; december 18-án biztos, hogy találkozunk; számítson ránk, mert nem fogjuk feladni azt, amit közösen megkezdtünk.

Szeretném külön megköszönni azt, hogy amikor katasztrofális helyzet alakult ki, amikor a piacaink - nemcsak a mienk, hanem főleg a frontországok piacai - teljesen bedőltek, akkor érdemi intézkedés született, és 24 termék esetében Magyarország egyoldalúan úgy zárta le a határokat, hogy most is zárva vannak. (*Font Sándor visszatér az ülésterembe.*) Ez egy nagyon fontos dolog. Nagyon kemény döntés volt, nagyon fontos dolog volt, sokan nem szerettek ezért bennünket, de a magyar gazdák és a magyar emberek érdeke. Elnök úr említette az egészséget. Igen, mi a magyar emberek egészségét is szem előtt tartva dolgozunk, védünk és építkezünk.

A vízkérdéshez hadd kapcsolódjak. Köszönöm, hogy elnök úr megemlítette, nem akarom kielemezni, ez nem az a fórum, majd megvitatjuk más fórumokon, amit a képviselőtársam említett, de nem tudok szó nélkül elmenni mellette: igen, óriási küzdelmet folytattunk az elmúlt időszakban, és köszönöm az együttműködést, miniszter úr, államtitkár urak, Hubai államtitkár úr. Azt szeretném kiemelni, hogy a tárcaközi bizottság érdemben foglalkozik ma és az elkövetkező időszakban e területen a stratégia kialakításával. A víz, ha ahhoz hozzányúl bárki érdemben, nagyon kétélű fegyver. Érdemben kell, megfontoltan, szakmai alapon, átgondolt lépéseket hozni. Ez a folyamat zajlik, ezek az egyeztetések zajlanak, és nekem az a meggyőződése, hogy eredménnyel. Köszönjük. Természetesen van még mit tennünk, nem mondta senki, hogy nincs, de egy biztos: ilyen hatalmas kihívások közepette ilyen - azt kell mondanom - higgadtan, megfontoltan megtenni ezeket a lépéseket, ez egy hatalmas bizalomnak a jele is. Én azt gondolom, ez végig megvolt, és azt gondolom, hogy erre az elkövetkező időszakban is számíthatunk. Úgyhogy én még egyszer köszönöm.

Az aszálytal kapcsolatban talán annyit még utolsó megjegyzésként, hogy ez várhatóan tartós lesz, várhatóan egy teljesen újfajta stratégiai gondolkodást követel meg. Szeretném jelezni, hogy az ebben a stratégiai gondolkodásban várható változás már részben megvalósult. És pontosan tudja mindenki, hogy mit kell tenni. Ennek a végrehajtása meg nyilván már majd a feladatunk lesz, erre miniszter úr a tájékoztatójában utalt.

Még egyszer köszönjük. Jó munkát és sok sikert kívánok! *(Dr. Nagy István: Köszönöm szépen.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Pócs János alelnök úr kért szót.

PÓCS JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! A beszámolójának nagyon sok fontos eleme volt. Az egyik legfontosabb számomra, hogy az Agrárminisztérium elmúlt éves munkája hűen tükrözi a kormánynak azt a szemléletét, hogy amikor nagy baj van, akkor kell a legnagyobb segítség, ahogy ezt a miniszter úr nagyon pontosan felsorolta. Egy évszázadra annyi kihívás, annyi probléma nem esett, mint a mögöttünk lévő évben, és a minisztérium, a miniszter úr nem azt mondta, hogy át kell engedni az ukránoknak a teret, mert ők versenyképesebbek, meg ránk kell szabadítani a bizonytalan élelmiszereket, hanem kiállt a legmesszebbmenőig, és kiemelkedő számokkal és statisztikával tudta igazolni, hogy a bajban mi mindig kiállunk a gazdák mellett. Ezért mindenféleképpen tisztelet és köszönet. *(Lőcsei Lajos távozik az ülésről.)*

Miniszter úr, úgy tartották a régi öregek, hogy a belső fogyasztás az olyan, mint amikor egy forintból kettőt tudunk csinálni, valamit megtermelni és jól eladni, az annyi, mint egyszer vetni és kétszer aratni. Nehéz helyzetben vannak a kertészeti ágazat szereplői. Egészen biztos, hogy Európa bármely országához képest a legversenyképesebben tudnak termelni, és tudjuk, hogy a miniszter úrnak is érzékeny pontja, és mindent megtesz, de arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy még erőteljesebben tudjunk mindent megtenni annak érdekében, hogy a különböző piacokon, értem ez alatt elsősorban a Nagybani Piacot - a kertészetiáru-termelőknek, akár a zöldség-gyümölcs termelőknek -, akár a virágpiacot, tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy ne a spekulánsok és a nepperek tudják uralni a piacot, mert ők elveszik a magyar termelőknek nemcsak a megélhetését, hanem a kedvét is.

És sajnos még mindig nagyon aktívan tapasztalhatjuk, hogy a multi áruházláncok a magyar termelők portékáját akcióra használják, nagyon sok esetben csak arra, hogy irreális és tisztességtelen akciókra használják fel a magyar árutermelők

portékáját. Én úgy gondolom, hogy ezzel szemben is nagyon határozottan fel kellene lépni a jövőben.

Valamint ragaszkodva ahhoz az állásponthoz, hogy mindent meg tudunk termelni: a legnagyobb kihívás számunkra, hogy tudjuk-e azt jól eladni. A közétkeztetés egy óriási lehetőség, a közétkeztetés állami finanszírozásból él, és a közétkeztetők bizonytalan eredetű, a legolcsóbb árut vásárolják a multi áruházláncoktól vagy éppen a nagybani piacoktól. Én tisztelettel szeretném kérni miniszter urat - még inkább, tudom, hogy elindult már ez a folyamat - annak kidolgozására, hogy a közétkeztetésben szereplők rá legyenek arra kényszerítve, hogy magyar termelők portékáit használják a közétkeztetésben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Czerván György alelnök úrnak szeretném az ülésvezetést átadni, én is hozzá szeretnék szólni.

(Az ülés vezetését Czerván György, a bizottság alelnöke veszi át.)

CZERVÁN GYÖRGY (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök én is mindenkit. Az ülés vezetését átveszem, és egyben megadom a szót Font Sándor úrnak.

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen, miniszter úr, a tájékoztatást. Én egyetlenegy területre térnék ki, a tájékoztatójában is elhangzott, a szőlő arany színű sárgaságával kapcsolatosan. Először is, meg szeretném köszönni a gyorsaságot és a rugalmasságot. Azt értem ez alatt, hogy amikor egyértelművé vált, hogy a szőlőkabóca, amely az egyedüli hordozója ennek a betegségnek - a betegség önmaga nem gyógyítható, csak a kivágás az egyedüli fékezési lehetőség, a betegség hordozója, az amerikai szőlőkabóca rovar ellen lehet védekezni -, átlépte a Duna vonalát, és délnyugati, szlovéniai belépési helyétől, Zala megye, északkelet felé vándorolva - végigkövették a Nébih szakemberei, ezt térképen lehet látni, nem ragozom - elérte a legértékesebb és legveszélyeztetettebb területünket, a Tokaji borvidéket. Nincs mese, itt országos lefedettségéről van szó! Ez az idén nyáron következett be.

Bármilyen kétkedők vannak, a betegséget, a rovarokat meg lehet ismerni, a fertőzöttséget, hogy a tőke fertőzött-e, csak laboratóriumi vizsgálattal lehet megismerni. Különleges tünetei vannak. A tünetek rendszerint július közepétől jelennek meg a szőlőtőkén, addig rejtve marad, hogy melyik tőke a fertőzött. Utána lehet csak megismerni. És utána viszont jön az ősz, most már lehullottak a levelek, fagyok következtek be, tehát most már roppant nehéz, most már nem is lehet felismerni.

Most öt téli hónapunk van, hogy a vegetáció megindulása előtt rendszerezett védekezési stratégiát dolgozzunk ki. A Szőlő-, Bor-, Pálinka Albizottság több mint három és fél óra hosszáig erről a témakörrel beszélt. Külön meg szeretném köszönni Tarpataki Tamás helyettes államtitkár úrnak, aki végig velünk volt, és jegyzetelt. Az ottani összegzésből szeretnék egy rövid visszavetítést adni, a nemzetközi tapasztalatok alapján, a Zala megyeiek tapasztalatai alapján, a kutatók és a HNT szakemberei, hegybírók és mindenki, aki ezen a területen érintett, tapasztalatai alapján. A veszélyeztetettség igen nagy, ezt mindannyian tudjuk. A kérdés, hogy mi történt más országokban ugyanilyen helyzetben. Egy a válasz: Szlovéniában, amely borvidék komolyan vette a védekezést, és egységesen védekezett, megúszták, kivédtek; ahol nem, ott kipusztult az ültetvény. Ha országos szinten ezt most komolyan vesszük, és egységes rendszerben tudunk védekezni, akkor igen jó esélyünk van a betegség lefékezésére,

visszaszorítására. Ha nem, ha konteókban hiszünk, hogy nincs is ilyen betegség és a többi, akkor óriási baj lesz.

A megbetegedett ültetvényhez, amely 10 százalékban volt fertőzött - ez egy kutatási terület, Zala megye -, direkt nem nyúltak hozzá, mert kísérleti terület volt, egy év múlva 95 százalékos volt a fertőzöttsége. Tehát félelmetes a fertőzési lehetőség a kabóca által.

Ezért összegzésképpen azt láttuk, hogy szükséges lenne egy központi koordináló szerv vagy személy, netán miniszteri biztos vagy valakinek a nevesítése, aki a szerteágazó területek, Nébih, kutatóintézetek, Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, nemzetközi tapasztalatok - tudják, hogy ez a személy mindenhová hozzáfér; és tudják az egyszerű szőlőtermelők, netán HNT-k, bárki, borvidéki vezetők, hogy ehhez a személyhez fordulok bármilyen kérdés esetében, hogy mi van, mert kérdések lesznek: honnan kapok ragacsos lapot a kabóca befogására, milyen vegyszert használhatok.

Vegyszerhasználat. Az Európai Unió az idén nyártól tiltotta be - konkretizálom - azt a Mospilan felszívódó, jó hatásfokú rovarölő szert, amelynek innentől kezdve csak szőlőben nem engedélyezi a használatát. Minden más növényi kultúrában engedélyezi, szőlőben valamiért nem engedélyezi. Az egyik legnagyobb és legbiztonságosabb rovarölő szer, két hét hatástartalommal rendelkezett általában.

Az AKG arra tanított bennünket, hogy ne használjunk vegyszert. Szőlőültetvényünk 80 százaléka AKG-termelésben van. El is felejtettük a vegyszerhasználatot, mert mondjuk, a szőlőmoly nagyon minimális számban jelent meg két éve, nem használtunk - a „használtunk” alatt azt értem, hogy én is szőlőgazdálkodó vagyok, majd mindjárt erre is utalok egy mondatl - rovarölő szereket, nem kellett. Tisztítottuk, az Unió kérésének megfelelően, a gazdálkodásunkat. És ezt használta ki a kabóca alattomos módon, megjelent, elterjedt, semmilyen védelem, védekezés ellene nem volt.

Ezért szükséges újragondolni, hogy milyen nagy hatástartalmú, engedéllyel jelenleg nem rendelkező vagy kivont szereket lehet visszavonni, egyedi engedélyt kérni, mert egy esetben van baj, amikor röpképesé válik ez a kabóca. Az L1, L2, L3 lárva, 1-es, 2-es, 3-as, ekkor csak mászik meg kicsit ugrik és a többi, ott még nincs baj, nem tud elmenni, de amikor röpképes, akkor széllel szemben 2 kilométer/órát tud tenni, hátszállal 8-10 kilométer/órát tud tenni. Félelmetes a fertőző képessége. Ez a kis jószág nem tesz mást, él a szőlőn, eszi, eszegeti, és közben fertőzi a tőkét, a fertőzött tőkére a nyálával átviszi a fertőzést a nem fertőzött tőkére.

Kell arról is beszélnünk, hogy mi történik azokkal a gazdákkal, akik nem hajlandók az utasításokat végrehajtani, hogyan szankcionáljuk őket. Merem javasolni, hogy ezen öt hónap alatt a hegyközségeknél rendeljük el a hegyközségi gyűléseket, és minden tagnak kötelezően jelen kell lenni, hogy megismerjék a betegség tüneteit. Nem ismerik. Ahol még nem volt ilyen probléma, sajnálatos módon azt sem tudják a gazdák, hogy mit kell nézni. A Zala megyeiek meg a Balaton-felvidékiek sajnálatos módon már tudják, hogy mit kell nézni, ott olyan a fertőzöttség. A Dunától keletre nem ismerik, mert nem találkoztak még vele. Rendkívül jó tájékoztató anyagok vannak jelenleg is az interneten, a Nébih honlapján, de a gazdák ezeket nem nézik. Rendezvény kell, ahol előadók fizikailag bemutatják, hogy mi történt.

Nagyon köszönöm a miniszter úrnak azt a tájékoztatását, hogy 50 ezer forint per hektár védekezési költséget fognak támogatásként adni. Eddig 12 ezer forint volt - csak szeretném érzékeltetni -; ez azt jelenti, hogy tényleg komolyan veszi és anyagi áldozatot is hoz a kormány, hogy ezt a vészt elhárítsuk.

Ami a legszűkebb keresztmetszet véleményem szerint, a Nébih laboratóriumának a kapacitása. Érintett gazda vagyok, október 2-án vettem nálam mintát, és tegnap közölték az eredményt. Ez öt hét; és ez még csak szórványos minta.

Amikor tömeges lesz a mintavétel, a magyarországi Nébih-laboratóriumi rendszer nem fogja bírni a nyomást. Öt hét alatt nem tud a gazda válaszolni, hogy nekem most valóban fitoplazma-betegségem van, vagy egy más kabóca csípése által olyan a levél, amilyen, de egyáltalán nem veszélyes, mert 47-féle kabócafajta él Magyarországon; az amerikai az idegen, ami okozza nekünk ezt a rettentő nagy bajt. Kiterjeszteni akár az európai akkreditált laboratóriumok felé is a mintázás lehetőségét, vagy magyarországi további laboratóriumok felé - vannak ilyenek; nem akkreditáltak, de lehet, hogy erre a speciális esetre fel kell őket készíteni; kutatóintézeteknél mindegyiknél van; mezőgazdasági egyetemekenél majdnem mindegyiknél van valamilyen szintű laborizálás. Tömegesen igény lesz a levél laborizálására.

Én ezeket szerettem volna felvetni, és mondom, azok az elképzelések és vélemények, amelyek megfogalmazódtak a szakma részéről, hála istennek, a minisztériumnál nyitott fülekre találtak, mi további ötleteket próbáltunk kikutatni az albizottsági ülésen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és az ülés vezetését visszaadom Font Sándor elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Font Sándor, a bizottság elnöke veszi át.)

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nem látok további hozzászólót... *(Jelzésre:)* De igen: Czerván György alelnök úr!

CZERVÁN GYÖRGY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Csak befejezésül, lehet, hogy szó szerint is: valószínűleg az utolsó miniszteri meghallgatásomon vettem részt; nyugdíjba megyek. Vagyunk itt néhányan, talán hárman-négyen, akik 28. éve vesznek részt ilyen miniszteri meghallgatáson. Minden elfogultság nélkül azt tudom mondani, hogy az egyik legszínvonalasabb és legértékesebb miniszteri meghallgatásnak a részesei lehettünk. A miniszter úr megköszönte a gazdáknak a munkáját, amelyhez, azt hiszem, mindannyian csatlakozhatunk, én pedig szeretném megköszönni még pluszban a minisztérium, illetve a munkatársak munkáját, hiszen ez kézzelfogható és érezhető annak ellenére, hogy problémák vannak bőven.

A legnagyobb probléma szerintem Brüsszel, amit most nem fogok részletezni. Én a kinti munkához - volt benne valamelyest részem - nagy kitartást kívánok mindenkinek, mert higgye el mindenki, aki aggódik vagy érdeklődik az agrárium iránt, az a legfontosabb, a fontos dolgok ott dőlnek el, mert a kabóca is fontos, de igazából a brüsszeli csaták azok, amiket meg kell vívni.

Nagyon sok tartalmas és pozitív számot mondott el a miniszter úr. Én eggyel egészíteném ki ezeket: én a legbüszkébb az agrár-külkereskedelmi aktívum arányára vagyok, hiszen az a nemzetgazdasági külkeraktívumon belül meghatározó jelentőségű. És mielőtt pont Gyopáros Alpár államtitkár úr elmenne, azzal szeretném befejezni, hogy én nagyon bízom benne, hogy a „Magyar falu” program, amely ugye most már a minisztérium keretein belül zajlik, és úgy gondolom, a kistelephelyek számára nagyon-nagyon fontos, remélem, hogy folytatódni fog a jövőben is. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen Czerván Györgynek. Nem hárman-négyen; ketten vagyunk, akik 28 év óta... *(Czerván György: Tállai András is!)* Ja, bocsánat, most már hárman, csak Tállai András államtitkár úr ebben a félévben került ebbe a

mezőgazdasági csapatba, de képviselőként valóban '98 óta mindannyiszor egyéni körzeti képviselőként veszünk részt a parlament munkájában.

Visszatérve Czerván Györgyre, aki két ciklusban az Agrárminisztérium államtitkáráként rendkívül nagy segítségünkre volt a bizottságban, azelőtt bizottsági tagként, míg nem volt államtitkár, és utána újra itt alelnökként rendkívül nagy segítségünkre van a munkában, nagyon nagy tapasztalatot szerzett nyilvánvalóan a nyolcéves minisztériumi munkája alatt. Nagyon szépen köszönjük, Gyuri, a segítségedet, munkádat.

És akkor most próbálok újra szót adni miniszter úrnak. Megadom a szót.

Dr. Nagy István válaszai

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter: Köszönöm szépen, és hadd legyen rögtön az első szavam a köszöneté a képviselő hölgyek és urak felé, hiszen a kérdéseikből is pontosan az a visszajelzés érkezett, hogy egyformán látjuk, érzékeljük a felmerülő problémákat, és hadd legyen annyira elfogult, hogy azt tudjam mondani: mindenki az üléspontjának megfelelően, de értékelte is mindazt az erőfeszítést, amit tettünk az elmúlt időszakban.

Hadd kezdjem és hadd bontsam ki akkor a válaszokat Bencze János képviselő úrral kezdve. Ő említette a méhészeket és a méhekkal kapcsolatos problémákat. Azt kell hogy mondjam, szerencsére még mindig Magyarországon van a legnagyobb méhsűrűség, hiszen az, hogy 1 millió 200 ezer méhcsaláddal voltunk a tavalyi esztendőben, szerintem egy nagyon fontos kiindulási pont, és a több mint húszezer méhészt, aki kezeli ezt. Ha ezt a számot veszem alapul, akkor a biodiverzitást semmi nem veszélyezteti. Viszont abban teljesen igaza van, hogy a veszélyre felhívja a figyelmet, hiszen én magam is, amikor Brüsszelben soros elnökként méhészeti konferenciát hívtunk össze, a méhészeti konferenciánknak a fő üzenete és figyelmeztetése Európa felé az a kiáltás volt, hogy olcsó mézet lehet importálni, de beporzást nem. És ezen nagyon meglepődtek az ott levő környezetvédelmi biztosok és szakemberek is, hogy ezt így még nem hallották megfogalmazva.

Én nagyon remélem, hogy tudunk egy új szemléletmódot kialakítani, akár a méhészek támogatására is, hiszen ebben is Magyarország viszi a zászlót. Tehát az, hogy próbáltuk megkeresni, hogy a méhészeket hogyan tudjuk kompenzálni, és ha ezt a harminc euró per méhcsaládot sikerül majd felvinni ötven euró per méhcsaládra, akkor azt tudom mondani, hogy gyakorlatilag az önköltségét finanszírozzuk a méhészeknek, tehát innentől kezdve már a mézár egy plusztényező lesz csak, de nem a meghatározó dolog lesz, hiszen ez ad egy puffert az egész méhészeti közösségnek. Azt, hogy a 30 eurót tudjuk adni, egy magyar észjárásnak köszönhető, hogy állatjóléti támogatás van, mert abba a szerkezetbe raktuk bele. Én azt szeretném elérni, hogy a következő európai uniós ciklusban legyen külön fiókja beporzási támogatásként vagy az ökoszisztéma-szolgáltatás hozzájárulásaként, így lehet megtalálni azokat az európai fogalmakat, amiket értenek, és amiből szerintem plusztámogatásokat le lehet hívni a méhészek számára. Ez szerintem sokat tesz. Azt, hogy próbálunk piaci intézkedéseket hozni, a címkézésnek a történetét elővenni, hogy végre sikerült átvinni azt, hogy fel kell tüntetni az országokat, hogy honnan jön nagyság szerint a címkén, nagyon nem akarta az Európai Unió engedni. Az is, hogy megkezdjük az antidömping-eljárást az ázsiai mézzel szemben, szerintem egy óriási dolog, amivel nekünk jönni kell.

Tehát küzdünk rendkívüli módon a méhészekért, és azt kell mondanom, hogy sehol Európában úgy, olyan fokon, olyan mértékben nem támogatják a méhészeket, mint itt Magyarországon. Arról nem tehetünk, hogy az Európai Unió mézimportra szorul, és az ázsiai méz behozatalával gyakorlatilag olyan helyzetet teremt és annyira letöri a piaci árakat, ami minden európai méhészt számára hátrányos. Ezért kell a

méhészet terén is egy új szemléletet váltanunk, és azt kell hogy mondjam, a méz mellett egyre nagyobb hangsúlyt kell majd fektetnünk és megtalálnunk a módját annak, hogy méhrajokat tudjunk exportálni szerte Európában és a világban. Hiszen az, hogy egyre nagyobbak a méhpusztulások tél végén, tavasszal, előbb-utóbb ökoszisztéma-problémákat vet fel, beporzási kérdéseket vet fel. Nem nálunk egyelőre, mert nálunk Európa hol első, hol második legnagyobb méhsűrűsége van, a görögökkel versenyzünk e téren, de bizony az északi országokban hatalmas méhpusztulások vannak, 50-70 százalékos méhpusztulások vannak egy-egy szezonban. Ezért az egy nagyon jó bevételi forrás lehet majd a méhészeink számára, ha ki tudjuk dolgozni, meg tudjuk tanítani és tudjuk szabályozni az élőméhcsalád-exportot szerte a világba. Ez szerintem egy új lehetősége lesz a méhészeknek, hogy a méz mellett egy új bevételi forrás is - pontosan arra hajazva, hogy hiába hozunk Kínából vagy Ázsiából vagy éppen Ukrajnából olcsó mézet, a beporzást nem fogja semmi más elvégezni, csak a méhek vagy a vadposzméh-faunák, de a kettő együtt. És erre kell majd ezt a támogatási rendszert nekünk kihasználni. Mi ezért járunk élen ebben, hogy példát mutassunk, és ezt szeretnénk átvinni a következő európai uniós ciklusba, hogy ott már bevallottan az ökoszisztéma-szolgáltatásért lehessen a méhészeknek támogatást igényelni.

Nagyon komoly kérdést vetett fel az önkormányzatok túladóztatásával kapcsolatosan. Én bevallom őszintén, nem akarom cifrázni, felháborodok ezen, tehát én ezt nem támogatom. De ez egy helyi ügy, azt szeretném, ha összefognának a gazdák, és meg tudnák beszélni az önkormányzattal, hogy ez helytelen, ez nem lehetséges, illet nem lehet csinálni. Mint ahogy a termőföld védelme volt, vagy most éppen legutóbb sikeresen átvittük a parlamenttel közösen az erdők mentesítését az adóztatás alól, én azt remélem, hogy helyben össze tudnak fogni az emberek, és meg tudják győzni az adott önkormányzatot arról, hogy illet nem lehet csinálni. Az ilyen nem helyes és nem helyénvaló, az biztos.

Nagyon fontos kérdést érintett a vízmegtartás kapcsán a Sió-projekttel kapcsolatosan. Azt kell mondjam, hogy nagyon szomorúak voltunk, mert nagyon nagy előrelépést tudtunk volna tenni a Sió kérdésében, hiszen már közbeszerzési eljárást írtunk ki arra, hogy megvalósítsuk ott a beruházást, és a csuda vigye el, ahogy szokott ez ilyenkor lenni, a második helyezett megóvta az első helyezettet, és akkor innentől kezdve újabb közbeszerzést kell kiírunk. Tehát a munka mostani elkezdése helyett csak tavasszal fogjuk tudni elkezdeni a beruházást. Rajta vagyunk, nagyon nagy erővel dolgozunk. Éppen az operatív törzsnek is az egyik ilyen projektje volt, és ráadásul ez még az Agrárminisztérium büdzséjében szereplő költség is volt, amiből csinálni akartuk. Nem kalkuláltuk be, hogy itt vállalkozói összezőrdülés következik be, és megóvja a második az első, és most ezért kezdhetjük ezt a folyamatot előlről. De értjük, tudjuk, a Sió egy kulcskérdés abban a térségben.

Erdős Norbert képviselő úrnak szeretném mondani arra, amit a nemzeti parkokkal kapcsolatosan felvetett, hogy van egy új helyzet a nemzeti parkoknál: addig, míg a korábbi ciklusokban a területalapú támogatásokat degresszió sújtotta, tehát 1200 vagy 1800 hektár fölött nem járt, most jár, az utolsó hektárig; a kicsiknek adunk dupla támogatást, 150 hektárig másfélszer annyi támogatást, és aztán 300 hektár fölött pedig, ugye, mindenkinek az alaptámogatás jár. De ebből a nemzeti parkok nagyon jól jöttek ki. És akkor ehhez még tudnak akár AKG- vagy ÖKO-támogatást is igényelni. Tehát sokkal több forrásuk van a nemzeti parkoknak most, mint bármikor a korábbi ciklusokban, kormányzati plusztámogatás nélkül, hiszen területalapon hozzájutnak ahhoz, ami a működésükhöz, a kutatási alapjaikhoz, a génmegőrzéshez, fajtafenntartáshoz kiválóan járhatna.

A nemzeti parkok termékeinek előtérbe helyezése és a figyelem ráirányítása egy rendkívül fontos dolog, hiszen ha valami egészséges, minőségi, kuriózum, akkor a

nemzeti parki termékek azok. Minden nemzeti parknál, látogatóközpontokban ez kapható, azt remélem, hogy előbb-utóbb a kereskedelem ráérez arra, hogy ez mennyire jó, és bekerülhet a nagykereskedelmi láncokba. A probléma azzal van, hogy ez kézművestermék-kategória szinte, tehát nincs belőle úgy nagy mennyiség, hogy az összes diszkontláncot egyszerre el lehetne látni. De én azt hiszem, az egy teljesen természetes dolog, hogy aki a nemzeti parkba érkezik, akkor az madárláttát biztos, hogy visz haza, tehát tud vásárolni olyan nemzeti parki terméket, amit majd otthon szintén fel tud használni, hisz a legjobb terméket tudja választani ehhez.

Földi Judit képviselő asszony kérdéseire a válasz. Tényleg egyformán láttuk a dolgokat, és végigment azokon a szempontokon, amiket én is vettem. Akkor egészen ilyen távirati stílusban: összes telep megkapta-e? Igen. Elegendő-e? Igen, hiszen pluszokat is kaptak. Itt fölmerül a kérdés, hogy a régi állat kivágásának az értéke és az új megvásárlási értéke között, ugye, van különbség, mert a piac rögtön lereagálta, hogy itt 9872 üsző hiányzik a rendszerből, és azt be kell állítani, tehát akkor ártörténet van. De ezt kompenzáltuk az egyéb támogatásokkal. Tehát azt kell mondjam, hogy a tehenek ára hibátlanul kifizetve, a takarmány ára hibátlanul kifizetve. Ehhez jön majd az üszőtámogatási kérdés, ehhez jött a munkabér megfinanszírozása, ehhez jött a plusz 50 millió forint még, amivel az infrastruktúrát lehetett, a járványvédelmet növelni. Azt gondolom, hogy a telep tulajdonosai teljesen elégedetten, megújult erővel fogtak a telep benépesítésébe és egy új kezdet megvalósításába, ami számukra is piros betűvel íródik a járvány után.

Helyreállt-e a sertéspiac? Ugye, ami most zajlik, az egy egészen más hatás, de a magyar támogatási rendszernek - nem beszéltem erről, de gyakorlatilag az történt, hogy volt a járváynak nemcsak közvetlen érintettsége, hanem közvetett érintettsége azzal, hogy zárlat alatt volt Győr-Moson-Sopron megye és Komáromnak két járása. De gyakorlatilag az összes sertést fölvásároltuk, minden értékesítését megoldottuk, a gazdákat hiánytalanul kifizettük, még akkor is, ha sokkal nagyobb súlyú sertést vettünk meg, ugyanúgy a versenyképes, 110 kilós felvásárlási ár egységet fizettük a nagyobb súlyú sertések után is a gazdálkodóknak. Tehát ilyen téren panasz a sertéstelepeken sincsen. Az állam ezt megoldotta, tehát azokat a sertéstartókat, akiket az zárlattartás sújtott, hogy nem tudtak akkor értékesíteni időben, a megfelelő kártérítés a megfelelő felvásárlással és árképzéssel, ahol az állam ebbe beleavatkozott, hiánytalanul megtörtént. Ezért senki nem hagyta abba. Tehát semmilyen olyan ok nem lett volna, ami miatt bármelyik sertéstartó abbahagyta volna.

A madárinfluenzánál, jeleztem, hogy kétszáz pályázat érkezett, amit mi hiánytalanul kifizettünk, megdupláztuk a rendelkezésre álló forrást, pontosan azért, hogy mindenkit, akit érintett a járvány sújtotta hátrány, tudjuk kártalanítani, és a legnagyobb meglepetésükre ezt kifizessük.

Itt van egy különbség, mert azt hittem, hogy ön egy olyan víziszárnyastartót fog említeni, aki még nem kapta meg. Itt kettéválk a dolog, hiszen azt a kétmilliárd forintot, ami először rendelkezésre állt, egyből kifizettük, a másik kétmilliárdot pedig most fizetjük. Tehát így válik el a kettő egymástól. De mindegyik hiánytalanul megkapja. És mivel jött jelzés, hogy még én is szeretném, még én is, jaj, nem gondoltam, hogy ez ilyen jól fog sikerülni, és hogy ez ilyen korrekt elszámolás lesz - hiszen ha megnézi azokat az egységárakat, amit akár a tömőlibára vagy akár a kacsára számoltunk, egy szavuk nem volt a gazdálkodóknak, mindenki elégedetten fogadta ezeket a számokat. És ezért szeretnénk a rendelkezésükre állni a továbbiakban is.

Szőlőkabóca, miért nem léptek időben? Ezt szeretném visszautasítani, hisz a kormány, amit tehetett, eddig is megtette. Átalánydíjat fizettünk volna érte. Fizettük a permetszer árát, sőt még a használati gép díjának a 80 százalékát. És azt gondoltuk, hogy a gazdák képesek lesznek megfékezni. Miért kellett volna nekünk egy

magánszőlősbe beavatkozni, amikor elszórtan, szórványosan volt jelen. Érzékeltük, hogy baj van, és azt mondtuk, hogy adunk permetszer-támogatást, tessék, gyere, itt a pénz; hogy nehogy az legyen, hogy nincsen üzemanyagod a permetezőgépedbe, adunk ahhoz is.

De nem sikerült a védekezés. És amikor azt láttuk, hogy a gazdák erején és a gazdák képességein túlnő a probléma, mielőtt túlnőtt volna, jött az állami cselekvési terv. Itt tartunk most, és ezért van az, hogy tudatos lépésként haladunk előre, és nem bízunk a véletlenre, hanem most már a gazdákkal közösen, de a gazdákat megelőzően általános védekezést fogunk végrehajtani, ami, azt remélem, határfokában eredményes lesz.

Vannak olyan ültetvények, amelyek gazdátlanok, örökösödés és mindenféle egyéb kérdések vannak, van az államnak is ilyen, úgyhogy azonnal rendelkezünk arról, hogy értékesítjük, tehát vevőt keresünk, hogy legyen gondos gazdája ezeknek a szőlőknek. Amelyiknek nem lesz, azt kivágjuk. Sőt, nem hoztam elő a védekezésnél, de itt meg kell említeni, hogy ez az amerikai szőlőkabóca nemcsak a szőlőt szereti, hanem van még egy kedvenc növénye. Nem tudom, ki hogy ismeri, de talán ha mind a kettőt elmondom, akkor mindenki valamelyiket ismeri: ez a bálványfa vagy az ecetfa. A dűlőutak mentén bizony ebből van sok, és ezek önkormányzati területen vannak. Készülünk egy olyan programmal is, hogy az önkormányzatokat bevonjuk abba, hogy ezeket is megpermetezzük, tehát hogy a szőlőkabóca ott se tudjon élni vagy létezni, hanem ott is tudjuk érinteni úgy, hogy aztán nehogy a dűlőről berepüljön a szőlőbe, és ott okozzon kárt.

Szakemberből mindig kellene több, de aki van, az erejét megfeszítve dolgozik természetesen. Őszintén mondom, nagyon jó látni azt, hogy a Növényorvosi Kamara, a hegyközségek, a hegybírók, a szőlészek, önkormányzatok, főispáni hivatalban dolgozók egységesen mozdulnak. Ott ültek a minisztériumban, és jó érzés volt látni azt, hogy nem vetélytársakként ültek az asztalnál, hanem kifejezetten egymásra utalt szövetségesként vettek részt a beszélgetésben, és jöttek elő ezek az ötletek, a megoldási lehetőségek, mindazok, hogy hogyan tudunk eredményesen a járvány ellen védekezni.

Hogy összhangban van-e a KAP és a zöldcélok? Pont ezért hoztam fel a példákat. Igen. Hiszen ha nézzük az Európai Uniónak a céljait a green dealben, a magyar gazdák kiválót alkottak. Tehát olyan, hogy kétmillió hektáron AKG- és öko gazdálkodást folytatnak, nincs egész Európában. Az, hogy a termőterületeink szinte négyötöde agroökológiai alapprogramban érintett, olyan fantasztikus eredmény, amire végtelen büszkék lehetünk. Végtelen büszkék lehetünk! Tehát úgy tudunk termelést növelni, úgy tudunk gyakorlatilag eredményesebbek lenni, hogy közben védjük a legfontosabb kincsünket, a talajt, és javítjuk az állapotát. Ez fantasztikus siker, fantasztikus eredmény. És amikor jön Hansen biztos úr nemsokára Magyarországra, én ezt nagyon szeretném az ő figyelmébe ajánlani, hogy azt a támogatási rendszert, ami eddig kialakult, őrizzük meg, és ne bontsuk meg a közös agrárpolitikának a szerkezetét, ne legyen egy közös büdzsé, ne legyen összemosva a dolog, mert ennek ilyen sikerei lehetnek egy magyar példán, amit én be fogok neki mutatni. Úgyhogy köszönöm ezért a kérdésért. Azt kell hogy mondjam röviden a kérdésre: igen, a kettő abszolút erősíti egymást, és meg tud valósulni.

Horváth István képviselőtársamnak természetesen a sertéstámogatást illető kérdései voltak előtérben, hiszen a szövetség elnöke, és nagyon nagy felelősség van a vállán ahhoz, hogy a sertésenyésztőket hogyan tudja olyan platformra helyezni, ahol a kormányzati együttműködéssel a túlélés és a bajból való kilábalás útját megtaláljuk. Én azt tudom mondani, hogy a tárca a minisztériumon belül előteremtette a saját forrását. Az a döntés, hogy a tenyészkocákon keresztül zajlik a támogatás, meg is született a tegnapi napon, hiszen a rendelet a korábbiakhoz képest el volt készítve, azt egyszerűen

közzéteesszük, és innentől kezdve ez a folyamat indul. Tehát ez nagyon gyors... Értjük, hogy aki gyorsan ad, kétszer ad, de szerintem az a hír is már jó, hogy lesz. És aztán arra kérek minden felelős döntéshozót, hogy küzdjünk azért és próbáljunk meg még más támogatási eszközöket is szerezni, akár itt a hiteltámogatás, a kedvezményes kamatozású hitel vagy a hitelmoratórium kérdése, bármi, ami fölmerült ezeken az egyeztetéseken, sikeres tudjon lenni, de ez az agrártárca hatáskörét meghaladja, ezért kérek majd segítséget.

A sertéspestis komoly dolog; hála istennek, hogy Magyarországon a házisertés-állományban nincs, viszont ostromolja a határunkat Horvátország felől is. Ezért én kértem a vadászokat, sőt elő is írtam, hogy korridort kell vadászni, ki kell lőni a határ mentén a vaddisznóállományt, nincs mese, hogy ne legyen átfertőződés, mert annak beláthatatlan következményei vannak.

Dócs Dávid képviselőtársamnak a kérdésére, hogy az állatlétszám növekszik, az állattartók száma csökken, hogyan lesz akkor itt népességmegtartás és hasonlók, hogy rosszul gondoljuk: nem. Ugyanis az való igaz, hogy az állatállomány koncentrálódik, ez mindenütt a világban így van. Tehát mi mindent megteszünk azért, hogy a legkisebbek támogatva legyenek, de ez egy folyamat, ami működik. És hogy a népességmegtartással ez hogyan függ össze? Mégiscsak azt kell mondanom, hogy de még mennyire, hogy a népességmegtartás erősödik! Hiszen azt elfelejtettem mondani, hogy nemcsak a termelésről van szó, hanem a feldolgozásról is, és ezért a feldolgozóipar fogja tudni megtartani mindazokat, akik, mondjuk, nem az állattartásban dolgoznak, hiszen ilyen alapon az összes automatizáció, robotizáció mind-mind munkaerőt szabadít fel. De ha az agrobiznisz egészét nézem - és abban igaza van, hogy ha csak a termelésre szűkíteném le teljesen, tehát hogy ki ül a traktoron és ki húzza a tárcsát, vagy ki vezeti a kombájnt, akkor azt mondom, hogy a gépesítés növekedésével az valóban egyre kevesebb, de ha az agrobiznisz egészét veszem alapul -, akkor többen dolgoznak ma és fognak dolgozni a jövőben az agrár-élelmiszeriparban, mint bármikor. Hiszen egyre inkább feldolgozott termék kell, egyre különlegesebb termék kell, ami egyre több olyan üzemet, vállalkozást igényel, amely ezzel lesz kapcsolatban. Tehát ezért a népességmegtartó ereje az agráriumnak továbbra is az egyik legfontosabb. Ezért fontos, hogy az élelmiszer-előállítás termőföldhöz legyen kötve; ezért nagyon fontos a műhús elleni küzdelmünk; ezért jön most a parlament elé végszavazásra a műhúsnak a tilalma Magyarországon, mert azon túl, hogy szeretjük vagy nem, elborzadunk tőle vagy nem, az egy kérdéskör, de annak, hogy az élelmiszer-előállítás, a termelés termőföldhöz legyen kötve, ilyen vonzatai vannak, annak megtartó ereje van, kultúramegőrző szerepe van, nem tekinthetünk el tőle. Ezért kell védeni a hagyományosan a termőföldhöz kötött élelmiszer-előállítást a műhúsokkal, műtermékekkel szemben.

A méhek helyzetéről beszéltem.

A víz kérdése: nem hoztam szóba, de itt szóba kell hozni. Nem az agrártárca az, amely a vízügyi igazgatóságokat koordinálja, mi a megrendelő oldalon vagyunk, mi a gazdák oldalán harcolunk azért, hogy több víz kell. És most van egy nagyon fontos küzdelmünk, amiben kérem mindenkinek a segítségét, mert az egész vízgazdálkodási problémakör egy fordulóponton múlik: a szemléletváltáson - hogy tud-e mindenki szemléletet váltani, önmagában is, hogy hogy áll a talajműveléshez, a vetőmag-kiválasztáshoz, a növénykultúrához, és lehetne sorolni. És a vízügyben is szemléletmódot kell váltani, mégpedig azt, ami itt most bennünket sürgősen érint, el kell tudni érni, hogy a téli üzemeltetési rendben változás álljon be a vízügynél. Hogy ne az legyen, hogy ilyenkor a fagytól félve leengedik a csatornákat és a belvízi tározókat, hanem mivel nem várható olyan mértékű fagy, bizony ilyenkor, bő víz idején töltjük föl, hadd szivároгjon a talajba, hadd emelkedjen a talajvízszint, hadd telítődjön a

kolloid állapot a talajban, mert ez szükséges. Most ez a nagy csatánk, ebben kérek mindenkit, hogy segítsen, hiszen ha ezt a szemléletváltást sikerül átvinnünk a vízügyön, akkor gyakorlatilag egy óriási csatát nyerünk meg, hogy az egész téli vízkészlettel együtt gazdagítjuk gyakorlatilag akkor a tájat.

És hadd büszkélkedjek még, mikor mondta, hogy az állami földértékesítések és hasonló kérdés. Meghirdettük, hogy a gazdák felajánlhatnak területeket. Háromszáz gazda ajánlott fel. Fantasztikus dolog, ilyen rövid idő alatt ez egy fantasztikus dolog! Háromszáz gazda érezte úgy, hogy az a terület, amit ő átad vízviisszatartásra, azzal ő nyer, nem veszíteni fog, hanem nyer, mert majd a mellette lévő területek sokkal gazdagabban fognak termelni. Ezért fantasztikus hála és köszönet nekik, hogy önzetlen módon ezt megteszik.

Mi pedig azt tesszük, hogy minden rendeleti és támogatási módon elősegítjük ezeket. Tehát a belvíz már nem kizáró oka a területalapú támogatásnak is, és lehetne sorolni ezeket a kérdéseket. Az agroerdészeti beruházásaink, a fasorok, mezővédő erdősávok telepítése mind-mind ezt a célt szolgálja, hogy megváltozzon a klíma, megforgassuk a levegőt egy kicsit, és elősegítsük a csapadék képzését, ami gyakorlatilag megint csak a gazdák érdekében tud történni.

Egy nagyon fontos kérdést feszeget, és jó, hogy beszélünk erről, mert ez is az a sztereotípiá, amit le kell törni, mert gyakorlatilag ezek - hogy mondjam... -, ha beivódnak a köztudatba, az végtelenül káros, mert nem úgy van. Politikai okokból rendkívül sok támadás érte a kormányt azokat a beruházásait, amit, valljuk be, politikai okokból azért támadnak, mert ha munka van, ha megélhetés van, akkor bizony a kormányváltás esélye távolodik. És egyszerűen úgy adták elő, mintha a mezőgazdasági termelés helyett csak gyárak épülnének Magyarországon. Szó nincsen erről! És akkor hadd mondjam azokat a számokat. Akkor, amikor a termőföld védelméről beszélünk - és higgye el, nálam nincs ember, aki harcosabban küzdene azért, hogy minden talpalatnyi föld termő legyen. Én nagyon büszke vagyok a programokra, csak ez soha nem hangzik el akkor, amikor a gyárak beruházásait beszéljük, hogy mellette a kormányt olyan programjai vannak, hogy több mint 300 ezer hektárnyi területnek a természetes állapotát állítottuk vissza. Tehát nem csak arról szól, hogy ami már egyszer nem volt termőföld, akkor az soha nem lesz, hát dehogyis nem! Hatalmas összegeket fordítunk arra, hogy tegyük termővé ismét, állítsuk vissza természetes állapotába azon területeket, amelyek sérültek voltak vagy nem voltak. Tehát így korrekt a dolog. Természetesen munkahely kell az embereknek, hiszen mi is munkahelyen dolgozunk, a házunk is termőföldön áll, ilyen alapon a miénk miért lehet, a következő generációé nem lehet? De az a felelősségünk, hogy hogyan tudjuk a termőterületeket visszaállítani az eredeti használatába. És ez szerintem nagyon szép ütemben halad. A következő bizottsági meghallgatáson is, nyilván a LIFE-projektek és hasonlóak mind-mind erről szólnak, hogy hogyan tudunk olyan programokat hirdetni, amellyel ezt meg tudjuk tenni.

A kutatóintézetek kérdésköre szerintem egy nagyon fontos dolog. Itt van tennivalója a kormánynak is, az egyetemeknek is, a kutatóintézeteknek is. Én azt tudom egészen biztosan feltételezni, hogy akkor, amikor egy következő kormányzati ciklus indul, és aki majd ezen a széken ül, annak a programjában biztos, hogy kiemelt helyen kell lenni a kutatói életpálya kérdésének az agrár-élelmiszeriparban is. Tehát nem lehet, hiszen a vetőmagtermesztés, annak a genetikai háttere, az egy olyan kincs Magyarországnak, amivel nekünk élni kell. Hát, a hatodik legnagyobb génbankunk van. Az éghajlatváltozásra ez is egy válasz, hogy vegyük elő a régi, száz meg ötszáz éve kipróbált fajtáinkat, hiszen azok edzettebbek, ellenállóbbak. És még nem tudjuk, milyen kihívások jönnek, hiszen nem hoztuk elő, de a szőlő aranyszínű sárgaságnál is a kutatók elkezdtek azt pedzegetni, hogy a történelmi fajtáink kevésbé érintettek a

fertőzéssel, és lehet, hogy van benne ilyen megoldás is, lehet, hogy akár a jövő klónjaiban a magyar génállománynak, a szőlők génállományának ilyen téren is egy megelőző-védekező szerepe a rezisztencia kialakulásában lehet. Tehát ezért a kutatóintézetek és a nemesítők szerepe, feladata - az egészen biztos, hogy akár az éghajlatváltozás következtében, akár a bennünket körülvevő világ változása következtében az egyik jó válasz, ha ezeket a kutatóintézeteket megerősítjük, és teljes erővel azon leszünk, hogy ők jobb körülmények között, hatékonyabban tudjanak dolgozni.

A nyugdíjelvétel kérdése, amit Brüsszelben pedzegetnek, az botrányos. Tehát arra kérek mindenkit, hogy semmi finomkodással, a lehető legdurvábban kell - mert ez olyan fokú emberietlenség, olyan fokú gazemberség, amit nem lehet szóltanul nézni. Azt voltak képesek mondani, hogy a nyugdíjas gazda ne kaphasson területalapú támogatást, mert hogy veszi ki magát, hogy azok akkor azt nyugdíj-kiegészítésre használnák. Hát ennél szégyentelenebb kijelentés egy Európai Uniótól, egyszerűen botrányos, hogy ilyen elhangozhat! Egyszerűen nem mehetünk el e mellett, ezt a leghatározottabban vissza kell utasítani. Támogatni kell a gazdálkodóinkat, nem még a területalapú támogatást is elvenni! Csak azért mondom önöknek ezt a kérdést, csak hogy tudják, hogy ki kinek a gazdája, és ki kinek akarja az érdekeit képviselni. Tehát itt óriási tét van abban, hogy ki kinek fogad szót. És nem véletlen, hogy mi teljes erővel harcolunk az ilyen örületek és ilyen embertelenségek ellen.

Tűzifaárak, tehát erdészetek kérdése került elő. Mi azon dolgozunk, hogy a szociális tűzifát tudjuk odaadni a rászoruló önkormányzatok és az ott élő emberek számára. Van ebben igazság, amit felvetett, de én azt gondolom, hogy gyakorlatilag mivel az állami tűzifa-értékesítés sohasem feldolgozott formában zajlik, míg a magánerdészek tűzifa-biztosítása mindig kalodázva, hasítva, hasábolva zajlik, ugye, ott egy egészen más árszintet lehet kialakítani. Őszinte leszek: azt sohase várja tőlem kormányzati oldalról, hogy az emberek érdekében azt mondjam, hogy minél magasabb legyen az ára, azt szeretnénk, hogy mindenki hozzá tudjon jutni, aki rászorult. Aki pedig nem tud hozzájutni, az pedig az állami ellátórendszerben a szociális oldalról megkaphassa a magáét.

A vadkár kérdése komoly probléma, dolgoznunk kell rajta. A belterületi vadkároknál azt látom, hogy önkormányzati teszetoszaság is van, hogy nem mindig lépnek fel időben, nem mindig lépnek fel hatékonyan, egymásra mutogatás zajlik, kivárás zajlik. És bizony itt azért meg kell küzdeni a lakosság érzéseivel is, hiszen eltávolodva a természettől, óriási élmény, amikor mondjuk, éjszaka egy körforgalom virágait a vaddisznók túrják ki, biztos, hogy nagyon rácsodálkozik a kisgyermek az autóban, hogy jaj, micsoda jó dolog. De be kell látni, hogy nem ott a helye. Az is igaz, hogy az ember ment az ő helyére. De ettől kell olyan intézkedéseket hozni egy önkormányzatnak, hogy az a területe megfelelően biztonságban legyen és védve legyen. Ha a szakemberek segítségét kéri az önkormányzat, akkor akár az erdészek, akár a vadászok természetesen rendelkezésre állnak, vagy az önkormányzati rendészeti ágazat segítségét igénybe vehetik.

Gazdaságfejlesztés dolga. Én azt mondom, nem lehet hibáztatni a kormányt, mert egy sikerágazatba fektetett be, majd, amikor jöttek a nehézségek, a Covid, az aszály, akkor meghozta a történelmi döntést azzal, hogy a nemzeti társfinanszírozás mértéke 80 százalék lett, és ezzel megháromszorozta a forrást. Tehát azt, amit ön kért, pontosan megvalósította.

A kormány kristálytisztnak látta, hogy sebezhető minden ország, ha a mezőgazdasága és az élelmiszeripara nem fejlett. Mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk ilyen téren, hogy tejjel és mézzel folyó Kánaán vagyunk, tehát itt mi 20-25 millió ember ellátására vagyunk képesek. De pont ez adja nekünk azt a jövőképet,

amivel mi majd élünk, hiszen egyre nehezebb az ökológiai környezete a tőlünk délebbre lévő országoknak, ezért aki élelmiszert tud előállítani, biztonságos élelmiszert tud előállítani, annak az ázsioja és a szerepe nőni fog, és ezt a kormány időben érzékelte. Amiket most látnak kormányzati támogatásokat, hogy 1330 milliárd megy ki most, az pontosan ez: ömlesztjük bele a pénzt az agrár- és élelmiszeriparba azért, hogy fejlődjenek.

Kedves képviselőtársam, két év múlva, amikor ezek az üzemek termőre fordulnak, egy csapásra változik meg minden. Valami olyan fantasztikusak azok a számok, amelyeket az agrárkutató intézet produkál nekünk, hogy ha ezek az üzemek termőre fordulnak, a hozzáadott értékben, a versenyképességben, a gazdák jövedelmezőségében 150 százalékokról beszélünk. Tehát valami fantasztikus változás áll be majd, ha azok az üzeink, amelyek most pályáztak, nyertek, és most kötjük a támogatási okiratokat velük, elkezdenek termelni, dimenzióváltása lesz az agrár- és élelmiszeriparnak, pontosan olyan elvárások szerint, amelyeket ön is említett az előbb.

A felvásárlók kérdése mindig is probléma, ezért is szerintem a most előttünk álló fontos kérdéskör, amiről beszéljünk a gazdatársadalommal, a termelői együttműködések kérdése. Nem lehet, hogy törött cserépdarabokként álljunk szóba a felvásárlókkal, miközben ők monopolhelyzetben vannak egy-egy adott térségben. Nekünk, gazdálkodóknak is egységben kell lenni, egységesen kell velük tárgyalni, és az egységes tárgyalás meghozza azt az egyensúlyt, amiben a gazda is, a felvásárló is, a kereskedő is és a fogyasztó is jól tud járni - többek között egy kiszámítható, biztonságos fizetési móddal és megélhetési forrással. Szerintem létkérdés, hogy ez a történet működhessen.

Jakab István elnök úrnak tisztelettel köszönöm az elismerő szavait és azt, hogy külön mind a Magoszra, mind a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarára partnerként számíthatunk, hiszen valóban egyedül nem tudunk megbirkózni a küzdelemmel, csak összefogással tudunk megbirkózni, és én ezért tényleg végtelenül hálás vagyok, és örülök annak, hogy szakmai párbeszédet tudunk folytatni. Örülök, hogy a MOSZ vezetője is itt van a teremben, hogy ha politikailag néha ellenérdekeltek is vagyunk, de szakmailag, szakmai kérdésekben kiváló együttműködések tudunk tenni, ez szerintem helyes, és ez így van jól, mert kihívások idején olyan válaszokat kell adnunk, amelyek az ágazat minden szereplőjét érintik, és kiterjedő megoldásokat kell találni. Az, hogy valóban itt vannak mindnyájan, szerintem egy nagyon-nagyon fontos dolog, hálás vagyok érte, és köszönöm szépen. *(Dócs Dávid távozik az ülésről.)*

Nyilván Brüsszelben a magyar érdek képviselete számomra elsődleges kérdés, soha nem tudtak ebben megingatni engem, bármilyen figyelmeztetést is kaptam bárki részéről; a magyar emberek, a magyar gazdák képviselete számomra a legfontosabb dolog, akármilyen nehézséggel is nézünk szembe. De ahogy látjuk, ha jó érveink vannak, ha egységes kiállásban vagyunk, akkor óriási sikereket is tudunk elérni.

Pócs János képviselőtársamnak köszönöm a szavait. Valóban a legnagyobb bajban kell a legnagyobb segítség, és valóban kell hogy össze tudjunk fogni és egységesen tudjunk erőt kifejteni. Érzékelem a problémát, amit felvetett. Az Agrárminisztériumon - és ezt értse jól, kérem - átívelő segítségnyújtást kértem a nepperek és a spekulánsok letörésére és visszaszorítására. Néha hall ilyen híreket a Nagybani Piac környékéről. Azt remélem, hogy egyre gyakrabban fog ilyen híreket hallani - addig, amíg az utolsó neppert is meg nem fogjuk és el nem tántorítjuk attól, hogy a gazdák kárára tisztességtelen haszonszerzést folytasson a piacokon. Ezt nem lehet beilleszteni a normál kereskedelmi rendbe. Nagyon súlyos károkat, nagyon súlyos hátrányokat okoznak, ezért a lehető legszigorúbban kell ellenük fellépni, akár már a határon mélységi ellenőrzésekkel, vagy ott a piacon a különböző dokumentumok, papírok ellenőrzésével, a telephely felkutatásával, ellenőrzésével, hogy folytatnak-e

termelői munkát, vagy csak kifejezetten az átcímkezésről beszélünk, ami elfogadhatatlan, és minden eszközzel irtani is kell.

Valóban igaz, hogy ma már - és ez is egy nagy tanulsága szerintem az elmúlt tíz esztendőnek a kormányzási időszakból - nemcsak termelni kell tudni, hanem értékesíteni is. Eladni is kell tudni, hiszen a kettő most már nagyon szorosan összefügg. És hogy ehhez a segítséget megkapják a gazdák, ezért kell az integrációt, a termelői együttműködések erősíteni úgy, hogy ne csak a termelői oldal, hanem az értékesítési rész is, az eladási rész is biztosítva legyen.

A közétkeztetés kardinális kérdés. Amit mondtam a kutatóintézetekről, az biztos, hogy a következő kormányzati ciklusnak egyik kiemelt kérdésköre lesz az élelmiszeripar, az élelmiszer, azon belül is az a kérdéskör, hogy adalékanyagot tartalmaz vagy nem tartalmaz; az a kérdéskör, hogy rövid ellátási láncból származzon a termék, és ebben kiemelt szerepe lesz a közétkeztetés kérdéskörének, hiszen az biztos, hogy a közbeszerzési szabályokat kell a legszigorúbban módosítani. Ugyanis az nem lehetséges, hogy a közétkeztetésre is ugyanaz a közbeszerzési szabály vonatkozzék, mint bármilyen más történésre. Hiszen ha ugyanaz a szabály vonatkozik, akkor egy közbeszerzéssel fogják beszerezni a konyhák a sárgarépát és a marhahúst is, netán még a fogpiszkálót is, és az egyszerűen elfogadhatatlan. Helyzetbe kell hozni a helyi gazdaságokat, a rövid ellátási láncot; sokkal nagyobb helyzetbe kell hozni a bio- és az ökotermelőket, mert a gyerekeink egészsége, a gyerekeink egészséges élelmiszerrel való ellátása mindenek feletti, és azt meg is kell tennünk. Ezért kiemelt programra lehet számítani az elkövetkező időszakban.

Font Sándor elnök úr felvetése a szőlő aranyszínű sárgasággal kapcsolatosan: sokat egyeztettünk róla. Támogatom, és bevallom, hogy föl is merült a minisztériumban is egy olyan személynek a megnevezése, aki koordinátorként fellép. Hogy ez miniszteri megbízott, miniszteri biztos vagy hogy hívjuk, azt nem tudom még, de azt tudom, hogy kell hogy legyen egy olyan ember, aki minden információt összegyűjt, koordinál, mindenkivel tartja a kapcsolatot, és levezényli ezt a központi állami védekezést, mert csak akkor lesz hatásos. Ha ez több szereplő között oszlik meg, akkor biztos, hogy elsiklik a történet, ezért teljes mértékig egyetértek, lesz egy központi felelőse az egész védekezésnek és már a megelőző felkészülésnek is, hiszen csak akkor lesz ez sikeres.

Próbáljuk a mobil laboratóriumokkal gyorsítani ezt a folyamatot, de egyetértek: be kell vonni több laborkapacitást ahhoz, hogy sokkal gyorsabb legyen ez a vizsgálat, hiszen tavasszal az nem elfogadható, hogy öt hétig várjunk egy eredményre, hanem egy hét alatt az eredménynek meg kell lennie, ha eredményesen védekezni akarunk, hiszen egy rajzást nem lehet majd elsinkófálni akár, egy megfelelő védekezést nem lehet öt hétig halasztgatni, ezért a pluszerőforrásoknak az előteremtése, bevonása, a szerződések megkötése, az alkalmas laboratóriumok felkutatása természetesen folyamatban van, ennek működnie kell.

Czerván György képviselőtársamnak köszönet a szavaiért. Nagyon megható pillanat, mert nagyon sokat dolgoztunk együtt, és nagyon sok küzdelemünk volt közösen. Én nagyon hálás vagyok a két ciklusért, amit a minisztériumban eltöltött, azért a küzdelemért, amit folytatott. Olyan eredményekre lehet büszke, amire kevesen közülünk. Úgyhogy azt kívánom neked, hogy továbbra is szolgálj a magyar agráriumot, a magyar mezőgazdaságot ott, ahová a sors vezet, mert arra a munkára, arra a látásra, ami nálad van, nagyon nagy szükség van, arra a józanságra nagyon nagy szükség van. Úgyhogy köszönöm szépen én is neked innen ezt a munkát.

Gyopáros Alpár kormánybiztos úr elment, de azt kell mondjam, hogy az elmúlt időszakban a minisztériumunk gazdagodott, mert új portfóliót kaptunk, és a „Magyar falu” program nálunk talált otthonra. Azt kell mondjam, hogy mint egy hiányzó puzzle-

darab, úgy érkezett meg ez a program hozzánk, hiszen a vidékfejlesztésben a legkisebb faluk infrastrukturális fejlesztése, a civil szervezetek fejlesztése vagy akár épp az állatjólét, állatvédelemben betöltött programjai olyan új színfoltot hoztak, olyan egységet teremtettek, amitől, azt kell mondjam, hogy valóban az látszik, hogy életre kel a vidék, és minden egyes település sikert tud magának elkönyvelni, hiszen nincs olyan település, amely ne tudott volna a „Magyar falu” programból bármilyen előnyhöz is jutni. Úgyhogy nagyon hálás vagyok ezért a programért. És nagyon kiváló együttműködésünk van kormánybiztos úrral, együtt gondolkodunk. *(Bencze János távozik az ülésről.)* És számunkra jött az az új gondolat, amit ők már korábban is alkalmaztak, hogy gyakorlatilag a magyar falvak írják meg a programot, ők kérik azt, hogy mire van szükségük, a kormánybiztosság pedig megszüli azokat az akciókat, pályázati formákat, amelyekkel aztán az igény szerint élnek ezek a települések. Tehát egy egészen közvetlen visszacsatolásos rendszer működik a településeink és a településeinken élők legnagyobb meglegedésére. Úgyhogy köszönöm az ő munkájukat is. A bizottságnak pedig az eddigi együttműködést, és mindenkinek minden jót kívánok a továbbiakban! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr, a viszonzáslaszokat. Nem látok újabb jelentkezőt, és én ezt jó szívvel nyugtázom.

Meg szeretném köszönni, hogy két és fél óra hosszáig rendelkezésünkre állt. Miniszter úrnak és segítő csapatának nagy erőt kívánok a további munkájához és a terveihez, amelyekről itt hallhattunk. Még egyszer köszönöm.

Az 1. napirendi pontot lezárom. Öt perc szünetet rendelek el, és folytatjuk a 2. napirendi ponttal.

(Szünet: 12.32-12.39)

„Az állattetemek elszállítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatáról az állattartó gazdák terheinek csökkentése érdekében” címmel benyújtott H/12953. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

ELNÖK: Legyenek szívesek helyet foglalni! Folytatnánk az ülést a 2. napirendi ponttal, „Az állattetemek elszállítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatáról az állattartó gazdák terheinek csökkentése érdekében” címmel benyújtott határozati javaslatról fogunk vitatkozni, annak is a tárgysorozatba vételéről. Ez az indítvány H/12953. számon került benyújtásra Dócs Dávid, a Mi Hazánk képviselője részéről. Képviselőtársunk közben elhagyta az üléstermet. Nem tudom, hogy megbízott-e valakit. *(Nem érkezik jelzés.)* Nem tudunk ilyenről. Nem kezdeményezte a napirendről való levételét, ezért a vitát megtartjuk.

Mindenki láthatta, ismerhette az általa benyújtott indítványt. Ennek a rövid lényege, hogy a gazdálkodók az állati tetemeteket saját gazdálkodási területen elhantolhassák. Erről kér egy határozati javaslatot, hogy ezt az ő általa javasolt elképzelést teljesítsük ki. A határozat lényegi mondata a következő: „Az Országgyűlés felkéri a kormányt, hogy 2026. február 28. napjáig dolgozzon ki egy jogalkotási koncepciót az elhullott állattetemek szállítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatáról annak érdekében, hogy a lehető legszélesebb körben biztosítsa az állattartó gazdák számára az állattetemek saját gazdaságában történő eltemetésének lehetőségét.”

Annyit szeretnék hozzátenni, hogy a frakciónk nem támogatja az indítványt. Ennek több oka van. Jelenleg is van ilyen lehetőség, a jogszabály pontosan előírja, hogy milyen elhullott testtömegig lehetséges, milyen állatfajok esetében az elhantolás. A nagyobb tömegű testek esetén ez lehetetlen, egy uniós jogszabály tiltja. Ezért van

pontosan kidolgozva az a rendszer, amelyben az állati hullák elszállításának és megsemmisítésének a rendszerét üzemeltetjük. Ezt elég magas fokon tesszük. Gondoljon csak bele, itt a miniszteri meghallgatáskor is említett madárinfluenza következtében elhullott állatok megsemmisítése vagy a rendkívül kellemetlen ragadós száj- és körömfájás esetében, amikor kivételességet kellett adni, ezt nagyon körültekintően kell az adott helyzetben megtenni, amikor végül is elföldelésre kerültek azok az állattetemek, de ilyenkor rendkívül szigorú katasztrófavédelmi, vízügyi, talajtani és minden egyéb vizsgálatot le kell folytatni, hogy az a terület alkalmas-e a hosszú távú elföldelésre. Ez értelemszerűen saját gazdaságban lehetetlen, hogy ezt kiterjesszük és megállapítsuk, hogy ott bármely gazdaságban nagyobb tömegű állati hulla tömege elhantolható lenne-e. Tehát a jelenlegi jogszabályok lehetővé teszik a kis tömegű állattetemek elhantolását, a nagyobb tömegűekét pedig sem az uniós jogszabály nem teszi lehetővé, sem a magyar jogszabály. Ebben nem szeretnénk változtatást, mert nagyon komoly fertőzésveszélyt okoznánk, miközben sajnálatos módon ezzel együtt az esetleges vonatkozó jogszabály lazítása egyben az élelmiszertermékeink nemzetközi exportkereskedelmére is súlyos kihatással lenne, magyarul nem vennének tőlünk élelmiszert feldolgozva, ha ilyen felelőtlen szabályozást vezetnénk be. Ezen indokok alapján frakciónk nem támogatja az előterjesztés tárgysorozatra vételét. Van-e kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Határozathozatal

Kérdezem, hogy ki az, aki egyetért az imént idézett H/12953. számú benyújtott határozati javaslat tárgysorozatra vételével. Aki igen, az kézfelemeléssel jelezze! *(Nincs jelentkező.)* Nincs ilyen. Ki az, aki tartózkodik? *(Szavazás.)* Egy tartózkodás. Ki az, aki nem támogatja a tárgysorozatra vételt? *(Szavazás.)* A bizottságunk többsége nem veszi tárgysorozatra az imént ismertetett határozati javaslatot.

Egyebek

Az egyebek napirendi pontban mindösszesen annyi bejelentésem van, hogy nincs olyan citált jogszabály, ami miatt nekünk ülésezni kellene. Ez nem azt jelenti, hogy nem lehet... *(Jelzésre:)* Titkár úr már jelzi, hogy valószínűleg lesz ülésünk. Ugyanakkor a V4-ek soros elnökei vagyunk, ennek következtében novemberben V4 mezőgazdasági bizottsági elnöki találkozót hívtunk össze, erre majd megkapják a bizottsági tagok is az értesítést, aki akar, itt leszünk az ülésteremben, és részt vehetnek rajta. Ez nem bizottsági kötelezettséget jelent.

Az ülés berekesztése

Van-e másnak kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Az egyebek napirendi pontot is bezárom, és az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 45 perc)

Czerván György
a bizottság alelnöke

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Morvai Elvira és Podmaniczki Ildikó